

Care au fost
cele mai semnificative
evenimente economice
ale anului 2011?

8-9

Cooperarea în agricultură este vitală, însă ea nu trebuie să fie retorică și declarativă

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform a organizat la 13 decembrie curent masa rotundă cu genericul: „Cooperarea agricultorilor – o prioritate în agenda de dezvoltare a sectorului?”

Scopul evenimentului a fost de a supune unei analize tendențioase evoluția procesului de cooperare în agricultura țării în termeni de dezvoltare sau regres cu implicarea tuturor actorilor relevanți.

La întrunire au participat: reprezentanți ai Parlamentului RM, ministerului agriculturii și industriei alimentare, donatorilor și proiectelor internaționale, membri ai cooperativelor și consultanți naționali în cooperare.

În cadrul mesei rotunde au fost sumarizate aspecte privind: activitatea cooperativelor de întreprinzător începând cu anul 2001, când a fost aprobată legea privind cooperativele; tendințele de cooperare în ultimii 5 ani; obstacolele cu care se confruntă în activitate, atât cooperativele, cât

și consultanții specializați, fiind menționate, totodată avantajele cooperării în vederea dezvoltării creșterii competitivității cooperativelor, perfecționării structurii de producere și majorarea potențialului de export.

Specialiștii din cadrul AGROinform afirmă că activitatea de până în prezent a cooperativelor de întreprinzător a demonstrat că asocierea este soluția optimă pentru comerțul agricol, prin asigurarea calității și cantității de producție la preț competitiv de piață și prin sporirea capacității de negociere a producătorilor agricoli. În paralel, procesul real de creare și dezvoltare a cooperativelor rămâne a fi unul lent.

Procesul de cooperare în agricultura R. Moldova a început în anul 2001, când a fost aprobată legea privind cooperativele. „Este o neclaritate, de 15 ani avem mișcarea de cooperare în Moldova și nici până în prezent ea nu este eficientă. Conform datelor statistice avem peste 300 de cooperative în

Moldova, funcționale sunt cele fondate de AGROinform – 24, celelalte activează doar pe hârtie. În opinia mea, la noi cooperativele activează pe principiul unui SRL, și nu în baza principiilor cooperativei cum ar fi normal. Volumul de vânzărilor care se fac prin intermediul cooperativelor este foarte mic. Cred că ar fi necesară realizarea unui studiu prin care să se stabilească de ce cooperativele noastre nu lucrează”, a afirmat în cadrul mesei rotunde Victor Roșca, directorul pe implementare al Programului IPAD în Moldova.

Procesul de cooperare este unul foarte complex și complicat. Pentru a crea o cooperativă este nevoie de minim cinci ani. De asemenea, este nevoie de investiții și încredere între membrii acesteia. De această părere este directorul executiv al Federației AGROinform, Aurelia Bondari. Potrivit ei, cooperarea în agricultură este vitală, însă ea nu trebuie să fie retorică și declarativă.

Continuare în pag 3

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**Obținerea laptelui de vacă bio,
din ferme bio**

4

**Legumicultorii din țară au format
o asociație profesională**

6

**Femeile din satele Moldovei
au șanse limitate de afirmare
în calitate de lider**

11

**Fezabilitate investițiilor la planta-
rea și îngrijirea livezii de măr prin
aplicarea diferitor tehnologii**

13

**CERERI ȘI OFERTE –
perioada 29 noiembrie - 29 decembrie**

14-15

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova
Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Departamentul lobby și dezvoltarea rețelei

Aurelia Bondari – Directori Executiv, 23 56 98
Iurie Hurmuzachi – Director Adjunct, 23 56 97
Angela Turuta – specialist principal dezvoltarea organizațională, 23 56 98
Liliana Beregoi – Specialist Relații cu Publicul, 23 56 98

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53	Fălești (259) 2 29 51	Nisporeni (264) 2 38 57	Râșcani (256) 2 45 84
Căușeni (243) 2 37 63	Glodeni (249) 2 40 69	Orhei (235) 2 49 55	Ungheni (236) 2 34 55
Drochia (252) 2 70 32	Hâncești (269) 2 34 08	Pereșcica (235) 47 2 67	Cahul (299) 2 14 13
Edineț (246) 2 43 84			

Departamentul Agrobusiness și Marketing

Andrei Zbancă – Director Departament, specialist superior agrobusiness, tel 23 77 30
Tatiana Vasilă – specialist principal marketing, 23 56 96
Maria Cervatiuc – specialist principal marketing, 23 56 96

Departamentul Cooperare

Iurie Fală – Director Departament, 21 02 26
Grigore Daraban – specialist cooperare, 21 02 26
Rodica Garștea – specialist principal extensiune, 23 56 01
Ghenadie Sandu – specialist extensiune, 23 56 01

www.agravista.md

CEL MAI COMPLET
PORTAL AGRICOL
DIN MOLDOVA

Prețuri mai mici la fructe și legume

În luna decembrie a anului curent, la piețele agricole angro din Moldova a fost înregistrată o tendință de micșorare a prețului la fructe și legume, comparativ cu perioada similară a anului trecut.

Astfel, cea mai mare descreștere de preț se înregistrează la cartofi, care s-au ieftinit de circa 2,7 ori, morcovul și varza au înregistrat prețuri de 2 ori mai mic. La roșii prețul a scăzut cu 12%. În același timp a crescut prețul castraveților cu 12%.

S-a micșorat semnificativ pre-

țul la strugurii Moldova cu circa 56%, iar la strugurii albi de masă cu 40%. La mere prețul a rămas constant.

Factorii care au influențat prețurile la fructe și legume pe piața autohtonă:

- Nivelul prețurilor în Republica Moldova este influențat în mare măsură de prețurile de pe piețele conexe: Ucraina, Rusia, Polonia unde numărul consumatorilor este mai mare, iar producerea impunătoare

- Prețurile la rădăcinoase și

cartofi au scăzut din cauza supra-producerii și exporturilor nesemnificative

- La moment, Ucraina dispune de 5 mil. tone de cartofi supra-producere pentru care urmează să găsească piață de desfacere

- Polonia înregistrează o recoltă mare de varză, ceapă și cartofi

- În anul curent în Moldova au fost construite mai multe sere în care se cultivă roșii și castraveți

- Pentru prima oară, în luna decembrie, pe piața internă sunt

comercializate roșii de producție autohtonă

- Castraveții reprezintă unicul sector care înregistrează o creștere a prețurilor. Diferența mare de temperatură în perioada de zi și noapte a afectat recolta și a cauzat pierderi semnificative

- Prețul strugurilor este influențat de recolta mare din anul curent, odată cu intrarea în rod a suprafețelor noi plantate. Consumul strugurilor în stare proaspătă nu este suficient promovat în rândul consumatorilor autohtoni.

- Totuși, calitatea strugurilor lasă de dorit și nu este asigurată datorită tehnologiilor nedezvoltate

Experții AGROinform afirmă că în următoarea perioadă prețurile pe unele segmente de legume vor crește ușor, în rezultatul cheltuielilor de păstrare adiționale. La roșii și castraveți prețurile vor crește datorită numărului mai mic de angroșiști care vor opera pe piețele angro. Producția se va comercializa preponderent în supermarket, unde prețul este diferit de cel de pe piață.

Roșii tot mai scumpe în ajun de sărbători

La piața agricolă din Chișinău (str. Albișoara), oferta de roșii de seră este mare, toată producția fiind importată din Turcia.

Dacă la începutul lunii decembrie, roșiile costau 15.00 lei/kg, la moment prețul acestora este de circa 25.00 lei/kg.

Intermediarii susțin că producătorii turci au majorat speculativ prețurile la roșiile de seră, deoarece cantități foarte mari de legume sunt exportate în Rusia și Ucraina. În aceste țări la fel în perioada dată, cererea la roșiile de seră crește.

Producția de roșii de origine autohtonă, deja nu mai este expusă spre comercializare.

Specialiștii AGROinform afirmă că, după sărbătorile de iarnă, prețul la roșiile de seră se va reduce, deoarece după sărbători, cererea la legume și fructe descrește.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 22.12.2011

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	25,00	35,00	30,00	35,00	35,00	35,00	30,00	35,00	30,00
Cartofi	1,00	1,60	1,50	1,40	3,00	1,80	1,50	3,50	1,80	1,50	3,00	2,00	1,80	3,00	2,80
Castraveți	-	-	-	20,00	22,00	22,00	24,00	30,00	24,00	-	-	-	20,00	22,00	20,00
Ceapă galbenă	3,50	3,50	3,50	2,50	3,50	3,00	3,00	3,00	3,00	3,80	4,50	4,00	2,50	3,00	2,80
Ceapă roșie	-	-	-	7,00	7,00	7,00	6,00	6,00	6,00	5,00	5,00	5,00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	37,00	39,00	37,00	32,00	38,00	35,00	30,00	35,00	30,00
Morcov	3,50	4,00	3,75	3,00	3,80	3,30	3,00	3,00	3,00	4,00	5,00	4,50	3,00	3,00	3,00
Praz	-	-	-	-	-	-	15,00	15,00	15,00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	3,00	3,00	3,00	2,70	3,50	3,00	3,00	3,00	3,00	5,00	5,00	5,00	3,50	3,50	3,50
Roșii de seră	-	-	-	12,00	22,00	22,00	25,00	25,00	25,00	12,00	25,00	15,00	20,00	22,00	20,00
Sfeclă de masă	2,50	3,50	3,00	3,00	3,50	3,00	3,00	3,00	3,00	5,00	5,00	5,00	3,00	3,50	3,00
Usturoi	20,00	24,00	22,00	17,00	25,00	20,00	16,00	20,00	16,00	25,00	30,00	30,00	16,00	16,00	16,00
Varză	1,50	1,80	1,50	1,20	1,50	1,20	1,50	1,80	1,70	1,50	3,00	1,50	1,80	2,50	2,00
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	15,00	15,00	15,00	-	-	-	20,00	20,00	20,00
Varză roșie	-	-	-	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	-	-	-	10,00	10,00	10,00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	13,73	13,73	13,73	-	-	-	14,00	14,00	14,00
Lămâi	-	-	-	15,00	15,00	15,00	14,00	14,00	14,00	-	-	-	15,00	15,00	15,00
Mandarine	-	-	-	16,00	16,00	16,00	17,00	17,00	17,00	-	-	-	15,00	15,00	15,00
Mere	3,00	9,00	6,00	5,00	7,00	7,00	5,00	9,00	6,50	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Mere Golden	7,00	9,00	8,00	7,00	7,50	7,50	6,00	9,00	7,00	7,00	9,00	9,00	8,00	8,00	8,00
Mere Idared	-	-	-	5,00	7,00	6,00	5,00	7,00	6,00	6,00	8,00	7,00	7,00	7,00	7,00
Mere Rihard	-	-	-	7,00	7,50	7,50	6,00	9,00	7,00	6,00	10,00	9,00	8,00	8,00	8,00
Miez de nucă	30,00	50,00	45,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,00	50,00	40,00
Portocale	-	-	-	16,00	16,00	16,00	15,00	15,00	15,00	-	-	-	18,00	18,00	18,00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	35,00	40,00	40,00	20,00	30,00	25,00	-	-	-
Struguri albi de masă	13,00	22,00	15,00	11,00	12,00	11,00	12,00	15,00	13,00	15,00	15,00	15,00	12,00	12,00	12,00
Struguri de masă Moldova	10,00	12,00	10,00	8,00	8,00	8,00	8,00	11,00	9,00	8,00	10,00	8,00	9,00	9,00	9,00
Struguri roșii de masă	-	-	-	9,00	9,00	9,00	8,00	15,00	10,00	-	-	-	-	-	-

EDITORIAL

Liliana BEREGOI

Anii trec și se adună

Trec anii mai ușor decât ne imaginăm, îi căutăm în sertar și brusc nu-i mai găsim, apoi îi uităm și ne amintim de ei când încep a ne albi tâmpile, când drumurile ni se par mai lungi de atâtă așteptare.

Dar anii trec...și nu ne înțrebă nimic, nu ne dau nici un răgaz, se aștern pe umeri povară.

A mai trecut un an...îl petrecem în istorie. Sper că pentru voi 2011 a fost plin de rezultate și realizări frumoase.

Suntem în preajma frumoaselor sărbători de iarnă. Este momentul în care oamenii se adună laolaltă, împărtășesc amintiri frumoase și uită de supărări. ... Este timpul să fim mai buni, să oferim mai mult, să sperăm mai mult și să așteptăm mai mult de la ziua de mâine.

Nu știu cum va fi în 2012, dar sper, ca voi cititori ai Agromediainform, să aveți energie să o luați de la capăt, să împingeți lucrurile înainte și să credeți în ceea ce faceți.

Să ne facem planuri, să stabilim obiective și fim optimiști. Să vă fie masa plină de bunătați și sufletul plin de căldură și liniște. Vă doresc sărbători fericite alături de cei dragi și să aveți un 2012 pe măsura așteptărilor!

Cooperarea în agricultură este vitală, însă ea nu trebuie să fie retorică și declarativă

Sfârșit. Început în pag. 1

Iurie Hurmuzachi, director adjunct al AGROinform a afirmat că Federația dispune de o vastă experiență în domeniul creării și asistenței cooperativelor de întreprinzător. „Până în prezent, cu asistență din partea AGROinform au fost create și dezvoltate 30 de cooperative, care întrunesc aproximativ 1000 de membri”, a spus Iurie Hurmuzachi.

Prezent la întrunire, Vasile Bumacov, ministru al agriculturii, a accentuat importanța majoră a discuțiilor și propunerilor pe baza temei prevăzute pentru dezbatere, în urma căreia participanții vor găsi răspunsuri la un șir de întrebări și soluții pentru problema abordată. Bumacov, a mulțumit donatorilor care au acordat asistență în domeniul cooperării de până acum, și a sugerat că, succesele la acest compartiment, pot fi obținute doar printr-un atac masiv și influent asupra problemelor comune.

„Cu părere de rău, în mentalitatea agricultorilor noștri mai predomină convingea, că doar fiecare în parte, de unul singur poate soluționa problemele, că unirea eforturilor și a mijloacelor conduce doar la conflicte. Este de datoria noastră, să implementăm o altă mentalitate, să facem astfel, ca fermierii să vină cu inițiativa de cooperare. În acest sens „masa rotundă” inițiată de „AGROinform” este binevenită și la sigur va contribui la extinderea procesului de asociere a agricultorilor din țara

noastră”, a spus ministrul

Acesta a propus soluționarea dificultății cooperării între agricultori, prin preluarea experienței țărilor care au reușit să înregistreze deja succese în acest domeniu, precum și implicarea mai profundă a mass-media din RM, la rezolvarea eficientă a problemelor cu care se confruntă producătorii agricoli prin mediatizarea discuțiilor cu tematică agricolă.

În concluzie, ministrul a menționat că prezentul cadru legal permite cooperarea fructuoasă a tuturor fermierilor, iar misiunea MAIA este de a convinge pe cei din urmă să conștientizeze importanța asocierii lor.

Petru Maleru, director general al Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură, a reliefat necesitatea asocierii în scopuri productive, în scopuri utile a tinerilor agricultori,

aceasta devenind pe viitor, o condiție obligatorie pentru valorificarea subvențiilor. În acest context, Maleru a afirmat că Agenția își va asuma răspunderea ca aceștia să meargă peste hotare la agențiile similare, în vederea preluării bunelor practici legate de organizarea formelor asociative, grupurilor de producători.

Deasemenea, acesta a menționat despre existența proiectului de lege privind organizarea și funcționarea grupurilor de producători, care reprezintă o șansă reală a producătorilor agricoli de aș solidifica puterea economică. Un avantaj al cooperării, conform prevederilor acestui proiect, îl constituie posibilitatea de beneficiere a sprijinului financiar din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli.

Cooperativele permit fermierilor din Moldova să de-

vină mai competitivi pe piața internă și să iasă pe piața externă, consideră director al Departamentului Cooperare din cadrul AGROinform, Iurie Fală.

El a spus că „asociațiile de fermieri reprezintă o prioritate a dezvoltării complexului agroindustrial, pentru că în condițiile actuale, când piețele străine se dezvoltă activ, fermierii moldoveni trebuie să se gândească la o formă de asociere care să fie aprobată în mai multe țări. Cooperarea este un business ca și oricare altul, dar cu nuanțe specifice”, afirmă specialistul.

De menționat că pe parcursul ultimilor ani Federația AGROinform a organizat 4 conferințe naționale anuale dedicate cooperării fermierilor.

Liliana BEREGOI

În 2011 economia moldovenească a înregistrat o creștere de peste 6,0%

În 2011 țara noastră a avut una dintre cele mai mari creșteri din regiune, de peste 6%, dar acest rezultat nu este sesizat deocamdată de oamenii de rând. Un an tumultuos în care mafiile au rămas intacte, iar atacurile raider au fost la ordinea zilei. Așa descriu experții independenți evoluțiile din domeniu în anul care se încheie.

În 2011 economia moldovenească a înregistrat o creștere de peste 6,0%, dar acest rezultat este mai degrabă unul obținut din inerție, cu impact redus asupra bunăstării populației, susține Valeriu Prohnițchi, directorul executiv al Centrului Expert-Grup.

„A fost un an bun pentru economie. Au crescut puternic exporturile și investițiile. Dacă nu era fondul negativ extern, am fi considerat că a fost anul când s-a materializat un nou model de dezvoltare economică”, afirmă economistul. Prohnițchi atrage atenția asupra faptului că elita politică dă semnale proaste care pică rău pentru sectorul afacerilor. „Guvernul și elita politică trebuie să fie un model pentru restul societății, iar când aceasta trișează, modelul este adoptat și de lumea de afaceri”, precizează directorul Expert-Grup.

În opinia economistului Viorel Chivriga, anul ce se

încheie a fost mai degrabă unul tumultuos, în care s-a făcut mai multă zarvă decât reforme economice. „Monopolurile au rămas intacte, ieșind învingătoare în disputa cu Guvernul. Atacurile raider au devenit sursă de inspirație pentru folclorul moldovenesc. La fel, mai multe reforme economice au fost sacrificate pe altarul politic. Ca rezultat, creșterea poverii fiscale, hărțuirea permanentă a agenților economici prin controale numeroase și nemotivate, schimbarea frecventă a regulilor de joc fac mai departe din economia tenebră o oază în care își găsesc locul tot mai

mulți oameni de afaceri”, crede economistul. Potrivit lui Chivriga, populația nu sesizează schimbări pozitive în evoluția economiei, ceea ce subminează încrederea acesteia în acțiunile Guvernului.

„Avansul s-a datorat esențial exporturilor și importurilor, care, în mare parte, au dus și la creșterea acumulărilor la buget din contul taxelor aplicate la mărfuri”, consideră economistul Iurie Gotișan. Totodată, expertul menționează și rezultatele bune din agricultură, care, însă, s-au datorat mai degrabă bunăvoinței Celui de Sus, decât politicilor și reformelor din domeniu.

AGRO
MEDIA
inform
PUBLICAȚIE PERIODICĂ
A FEDERAȚIEI NAȚIONALE
A AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

Redactor-șef: Liliana BEREGOI
Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției:
MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Comanda nr. 2494

Tiparul executat Tiraj: 3500
la tipografia «PRAG-3»

Obținerea laptelui de vacă bio, din ferme bio

O serie de studii științifice recente, confirmă superioritatea produselor bio (organice) asupra celor non-organice din punctul de vedere al impactului pe care îl au asupra stării de sanătate. În general, aceste studii au arătat că laptele bio, conține nivele mai mari de nutrienți și vitamine față de cel non-organic, de o deosebită importanță fiind acizii grași esențiali omega-3, vitamina E și precursorul vitaminei A. De asemenea, și antioxidanții luteina și zeaxantina se găsesc în cantități mai mari în laptele provenit de la vacile din fermele bio.

Beneficiile nutriționale ale laptelui bio pot fi explicate prin furajarea pe care o au aceste animale, alimentația lor fiind într-o măsură mai mare naturală, deoarece constă în iarba proaspătă sau furaje verzi și uscate. Spre deosebire de acestea, vacile din fermele non-organice sunt hrănite cu concentrate de cereale, în special porumb și suplimente nutriționale.

Pentru ca o fermă să producă lapte atestat ecologic, trebuie ca acea fermă să fie ecologică în

totalitate: animale, pășune, culturi furajere, alte furaje administrate, fluxurile tehnologice și intervențiile eco. În agricultura ecologică, zootehnia capătă un rol esențial, întrucât pentru fertilizarea solului se utilizează preponderent și obligatoriu deșeurile animale și resturile vegetale.

Condițiile necesare și suficiente pentru ca într-o fermă să se obțină lapte certificat ecologic sunt:

Proveniența vacilor de lapte. Vacile trebuie să provină din gospodării care practică agricultura ecologică. Introducerea animalelor (vacii și juninci) din fermele neconvenționale nu trebuie să depășească 10% din efectivul total. Taurii de reproducție pot fi procurați din gospodăriile convenționale dacă, după cumpărare sunt furajați conform regulilor ecologice.

Conversia fermei de vaci la tehnologia eco. Aceasta se realizează în decurs de aproximativ 12 săptămâni, respectiv 4 luni. În fermele de bovine pentru carne, conversia durează 12 luni.

Exigente generale. În fermele

ecologice de creștere a vacilor de lapte tehnologia de creștere se realizează în regim extensiv. Vacile trebuie să aibă acces obligatoriu la pășune, iar întreținerea are loc în sistem nelegat. Mărimea fermei depinde de resursele furajere, dar se poate admite o încărcătură mai mare de 2 UAM/ha.

Alimentația. Aceasta trebuie realizată în primul rând prin furaje și concentrate cultivate ecologic. Minim 50% din furaje trebuie să provină din ferma. Silozul este limitat la 50% din substanța uscată a rației zilnice, iar concentratele sunt limitate la 30% din rație. Cel mult 10% dintre concentrate pot proveni din fermele convenționale, dar se exclud produse OMG (organismele modificate genetic). Se va respecta cu strictețe lista furajelor, aditivilor, substituenților și adaosurilor admise.

Sănătatea animalelor. Lupta împotriva bolilor se face în principal prin metode fitoterapeutice și homeopatice. Medicamentele de sinteză sunt limitate numai pentru a salva animalele sau a

evita suferințele lor. Sunt interzise mutilările de orice fel dar pot fi aprobate castrarea, ecornarea și tăierea cozii.

Ameliorarea animalelor. Zootehnia ecologică nu agreează materialul biologic excesiv de modelat genetic, specializat și orientat spre producții epuizante. Se promovează rasele și metișii autohtoni, cu mare rezistență naturală, indici buni de reproducție, vitalitate și producții mixte. Se acordă importanță maximă însușirilor calitative ale producției și nu celor cantitative. Este interzisă orice manipulare genetică ca transplantarea de embrioni ori clonarea.

Adăpostirea și confortul animalelor. Principiul de bază în zootehnia ecologică este apropierea animalelor de mediul natural, aplicarea de metode și tehnici care respecta tehnologia normală a animalelor. Adăposturile trebuie să corespundă cerințelor fiziologice, igienice și de producție. Se vor respecta normele de suprafață și de volum: 6 metri pătrați/cap de vacă; 10 metri pătrați/cap de taur; 1,5-5 metri pătrați/cap de tineret; 25 metri cubi/cap (volum).

Animalele trebuie să aibă acces la padoc. Se preferă întreținerea nelegată. Priponitul animalelor pe pășune este interzisă. Pardoseala trebuie să fie întreagă și acoperită cu așternut bogat. Se admite și grătar pe zone limitate de depunere a deșeurilor.

Microclimatul adăpostu-

lui. Acesta trebuie să ofere confort astfel:

- temperatura 5-25 grade C;
- umiditate 55-75%;
- curenți de aer 0,1- 0,5m/s;
- gazele nocive în limitele admise; lumina 60 – 70 de lux, cu o durată maximă de 16 ore/zi;
- aeromicroflora redusă;
- ventilația naturală trebuie să asigure schimbul de aer curat, cca 120-250 mc/cap de vacă și ora;
- la pășune animalele trebuie ferite de insolații, ploii reci cu vânt puternic și grindină.

Recoltarea laptelui. Laptele se recoltează în condiții perfecte de igienă, incluzând sănătatea și igiena glandei mamare, igiena mulgătorilor, a aparatelor și vaselor de muls, răcirea lui imediată. La igienizare se vor utiliza numai mijloace și procedee admise în zootehnia ecologică.

Calitatea globală a laptelui. Laptele bio trebuie să fie un lapte cu zero defecte de calitate. Asta înseamnă că laptele corespunde deplin la toate criteriile de calitate, respectiv nutrițional, sanitar, bacteriologic, tehnologic, senzorial și psihosocial.

În zootehnia ecologică nu se admite aplicarea concomitentă a tehnologiei convenționale și ecologice pe efective aflate în același adăpost. Monitorizarea, auditul, atestarea fermelor ecologice și a laptelui bio, se fac după normele metodologice reglementate de legislația în vigoare.

*Asociația Producătorilor de Fructe din Moldova felicită membrii cu ocazia sărbătorilor de iarnă.
Fie ca în noul an să aveți parte de sănătate, succese și realizări frumoase.*

Președintele APFM
Victor Ungureanu

Prețuri mai mici și termen mai scurt pentru perfectarea actelor de stare civilă

Tarifele pentru perfectarea actelor de stare civilă au fost reduse cu până la 50%, în funcție de tipul actului solicitat dar și de perioada de eliberare. Guvernul a decis să reducă prețurile pentru a spori accesibilitatea serviciilor prestate de către Serviciul de Stare Civilă.

Astfel, tariful perceput pentru examinarea dosarului privind rectificarea și completarea rubricii „naționalitatea” în actul de stare civilă, în regim de urgență, se va reduce cu 50 %.

Totodată, oficiile de stare civilă vor înregistra gratuit

căsătoriile în regim de urgență atunci când există motive indicate în legislație: pericol pentru viață, graviditate, nașterea copilului etc. Vor fi prestate gratuit și serviciile pen-

tru tinerii orfani, pentru elevi și studenți cu vârsta cuprinsă între 18-23 de ani.

Nu va fi percepută taxă nici pentru eliberarea copiilor de pe actele de starea civilă la solicitarea instanțelor de drept, pentru procedura de programare pentru examinarea cererii privind schimbarea numelui de familiei sau a prenumelui, precum și pentru examinarea cererii privind transcrierea actului de stare civilă.

Termenul de eliberare a actelor de stare civilă a fost redus la maxim 20 de zile, față de 25 de zile în prezent.

Minimul de existență a crescut cu 6,2%

În ianuarie-septembrie minimul de existență în Moldova a constituit lunar în medie 1386,4 lei pe cap de locuitor și a crescut cu 6,2% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2010.

Surse de la Biroului Național de Statistică au relatat că pentru populația aptă de muncă minimul a ajuns la 1454,6 lei, inclu-

siv 1523,8 lei pentru bărbați. Pentru pensionari minimul de existență a constituit 1206,8 lei, iar pentru copii - 1299,4 lei.

Veniturile disponibile ale populației au constituit în medie pe o persoană 1475,6 lei și depășesc cu 6,4% minimul de existență.

Salariul mediu de 3197,5 lei

a crescut într-un an cu 5,5% și a depășit de 2,2 ori minimul de existență pentru populația aptă de muncă.

În același timp, valoarea medie a pensiei lunare (873,9 lei) a constituit la începutul lunii octombrie doar 72,4% din minimul de existență pentru această categorie a populației.

La Chișinău s-a desfășurat primul “Vernisaj al vinului”

La 21 decembrie, la Palatul Republicii s-a desfășurat în premieră în Moldova „Vernisajul vinului”. Evenimentul a fost organizat de Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Vinuri din Moldova, cu sprijinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și al Proiectului Creșterea Competitivității și Dezvoltarea Întreprinderilor II (CEED II), finanțat de USAID.

Prim-ministrul Vladimir Filat a salutat inițiativa organizării „vernisajului” în vederea promovării vinurilor moldovenești pe piața locală. „În ultima vreme se vorbește tot mai mult despre diversificarea piețelor de comercializare a vinului moldovenesc, accederea pe piața chineză și SUA, recăpătarea poziției în statele din CSI, dar cifrele arată că pierdem teren la noi în Moldova. Spre exemplu, în anul 2010, pe piața RM au fost comercializate

44 mil. de sticle de votcă și doar 9 mil. sticle de vin”, a spus el.

Ambasadorul SUA în Moldova, William H. Moser, a menționat că, deși vinurile moldovenești sunt cunoscute pe piețele internaționale, ele au nevoie de promovare.

„Producătorii de vin au nevoie de susținerea noastră. Ei își fac partea lor de muncă foarte bine, iar noi trebuie să fim ambasadorii vinului moldovenesc peste hotare și să-l promovăm. Dezvoltarea acestei ramuri va ajuta la dezvoltarea întregii economii a Republicii Moldova”, a spus Ambasadorul. Vicepreședintele Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Vinuri din Moldova, Eugen Pîslaru, a menționat că la eveniment au fost prezentate vinurile de care țara se mândrește.

„Evenimentul de astăzi are scopul de a promova cultura consumului de vinuri naturale în Moldova. Companiile vinicole și-au unit eforturile pentru a prezenta cele mai bune vinuri. Acum mai mult ca niciodată noi suntem susținuți de autorități și avem o conlucrare eficientă cu Guvernul”, a spus el.

La „Vernisaj” au participat 20 de companii vinicole, a căror producție a obținut succese remarcabile pe piața locală și peste hotare. Vizitatorii au putut degustata cel mai bune vinuri albe seci și roșii din soiuri de Cabernet Sauvignon, Chardonnay, Merlot, Saperavi, Muscat, Pinot, Traminer. La prima ediție a „vernisajului” au fost invitați diplomați, miniștri, deputați, distribuitori de vinuri, directori de hoteluri și restaurante, directori de supermarketuri, bancheri.

Avem Buget pentru 2012

Dacă în 2011 am intrat fără un buget de stat, iar principala lege financiară a fost adoptată tocmai în luna martie, în acest an vom întâlni Anul Nou mai liniștiți.

Proiectul Bugetului de stat pentru anul 2012 a fost adoptat în lectura a treia de către Parlament, cu voturile a 55 de deputați. Acesta prevede cheltuieli de 22,2 miliarde de lei, venituri de 21,3 miliarde de lei și un deficit de 797 de milioane de lei.

În 2012, veniturile la bugetul de stat sunt mai mari față de anul trecut cu 2,3 miliarde de lei, adică cu 12% mai mult. Principalele surse de venituri ale bugetului vor constitui taxa pe valoarea adăugată la mărfurile importate (constituie 45% din total venituri ale bugetului de stat), taxa pe valoarea adăugată

la mărfurile produse și la serviciile prestate (16%) și granturile pentru proiectele finanțate din surse externe (6,5%).

Anterior, ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruța, a menționat că bugetul pentru 2012 este o derivată a condițiilor economice din Republica Moldova. Astfel, cheltuielile pentru 2012 vor fi mai mari cu 1,8 miliarde de lei sau în creștere cu 8,9%. Totodată, principalele direcții de utilizare a banilor bugetului de stat sunt: asigurarea socială (17,8%), ocrotirea sănătății (12%) și învățământ (10%).

În 2012 este prognozată o creștere a Produsului Intern Brut cu 4,5 la sută. Inflația va constitui 7,7 la sută, față de 8% cât este așteptată în 2011. Salariul mediu pe economie va fi de 3550 de lei.

ÎN ATENȚIA FERMIERILOR!
Procurați folie pentru sere în
valoare de minim 1000 lei

**OBTINEȚI ȘANSA
DE A CÂȘTIGA
UN AUTOMOBIL**

LADA NIVA

SANIN

Tombola va avea loc în emisie directă pe data
de 29 aprilie 2012 în cadrul emisiunii Baștina.

mun. Chișinău, str. Uzinelor 21 A, (022) 855811, 407620
mun. Chișinău, str. Dacia 49/6, (022) 523994
mun. Chișinău, str. Calea Basarabiei, piața Domus, 060201381
mun. Bălți, str. 31 August 41, (0231) 28274
or. Cahul, str. 31 August 13/1. Tel. 68289969

www.sanin.md

Perioada promoției 1 noiembrie 2011-23 aprilie 2012.

Regulamentul promoției este disponibil pe site-ul www.sanin.md
și în toate reprezentanțele companiei.

Legumicultorii din țară au format o asociație profesională

Legumicultorii din 11 raioane ale republicii au constituit Asociația Producătorilor de Legume din Moldova. Organizația a fost formată la 15 decembrie, curent, cu suportul Federației Naționale a Agricultorilor AGROinform și are ca scop protejarea intereselor producătorilor de legume.

În cadrul adunării de constituire, membrii Asociației au menționat că sectorul de producere a legumelor se confruntă cu un șir de probleme pe care producătorii speră să le soluționeze în comun. Una dintre cele mai mari probleme ține de faptul că la ora actuală în Republica Moldova nu există o evidență statistică în ceea ce privește suprafețele cultivate cu legume, a recoltelor și a cantităților comercializate, ceea ce contribuie

la crearea unui dezechilibru pe piață: oferte mari – prețuri mici și invers.

De asemenea, ei au afirmat că materialul semincer și produsele de uz fito-sanitar comercializate în țara noastră sunt, în multe cazuri, de calitate proastă și se vând la prețuri exagerate.

În prezent, piața moldovenească nu este asigurată cu legume de producție autohtonă în extra sezon, fapt ce favorizează creșterea importului de legume. Dacă în 8 luni ale anului 2010, importul de mărfuri din categoria „legume, plante, rădăcini alimentare” a constituit 24,613 mii dolari, în primele luni ale anului 2011, au fost importate mărfuri din aceeași categorie în valoare de 30,526 mii dolari, în creștere cu circa 20%.

Principalele țări care furni-

zează legume în Moldova sunt: Turcia, Polonia, Olanda, România, dar și Siria, Macedonia,

China, Germania și Ungaria.

Producătorii consideră că prin coordonarea volumului

de producție în cadrul Asociației nou create, ei ar putea să asigure nu doar piața locală cu legume, dar și să exporte. Legumicultorii consideră că fiind asociați vor reuși să acceseze piețe noi, să producă calitativ și omogen, dar și să-și apere interesele.

Asociația întrunește 35 de legumicultori, iar calitatea de membru o poate obține orice producător de legume din Moldova. Organizația va practica activități de lobby, va contribui la dezvoltarea membrilor ei și va menține dialogul între actorii implicați în sectorul legumelor. În cadrul adunării de constituire a fost ales Consiliul de Administrare și președintele Asociației. Președinte a devenit Vlad Glodeanu, un tânăr producător de legume din raionul Ungheni.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri pentru investiții în tehnică, echipamente și utilaj de procesare a producției agroalimentare;
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor;
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificare furnizorilor de echipamente;
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri.

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing;
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs;
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing.

Pentru informații suplimentare apelați Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform” și organizațiile regionale.

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole;
- Oferirea informației despre prețuri și piețe;
- Cereri și oferte de comercializare;
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață pentru diferite produse pe diferite piețe;
- Elaborarea mărcilor comerciale și promovarea lor.

FNAM „AGROinform”

Chișinău, Ștefan cel Mare 123 V,
Tel: 373-22-23-77-30
Fax: 373-22-23-78-30

Moldovenii vor putea să-și vândă mai ușor produsele pe piețele din țările vecine

La 16 decembrie curent, Federația Națională a Agricultorilor din Republica Moldova „AGROinform”, în parteneriat cu Fundația pentru Promovarea Întreprinderilor Private, Mici și Mijlocii (FPIPM) din România (Galați) și Fondul Re-

cătorilor agricoli, antreprenorilor, furnizorilor de mijloace de producere, exportatorilor, ONG-urilor, proiectelor naționale și internaționale, instituțiilor, ministerelor, agențiilor, sistemelor informaționale similare.

tranzacții comerciale și va include:

- monitorizarea prețurilor angro la fructe și legume pe 10 piețe agricole din 3 țări (Republica Moldova, România și Ucraina)

- baza de date a companiilor (producători, furnizări, intermediari, exportatori, procesatori)

- oferte comerciale ale companiilor

- suport analitic (studii, bulletine săptămânale, articole, legislația ce reglementează comerțul)

Începând cu luna martie, când va fi lansat site-ul agricultorilor moldoveni vor putea să-și vândă mai ușor produsele pe piețele din țările vecine. Pe acest site, agricultorii își vor plasa individual oferta și vor putea comunica direct cu partenerii interesați din cele două țări vecine. Pentru ca această bursă agricolă să funcționeze, producătorii trebuie să indice exact

cantitățile și calitatea produselor. Ei trebuie să mai afișeze datele de contact, pentru negocieri directe asupra termenilor de livrare și a prețului.

Pe site, vor mai fi indicate și prețurile pentru livrări angro, înregistrate pe piețele din cele trei state.

Acest proiect va ajuta agricultorilor moldoveni se să apropie mai mult de piața Uniunii Europene, pentru că vor fi impuși să prezinte doar marfă de calitate. Piața UE consumă anual produse-agroalimentare organice în valoare de aproximativ 25 de miliarde de euro, înregistrând o creștere de 20 la sută. Totodată, consumul produselor cu certificat obișnuit de calitate au crescut cu 4 la sută.

Beneficiarii proiectului vor primi, de asemenea, consultanță privind procedurile de export-import, suport la găsirea potențialilor parteneri de afaceri în cadrul business-forumurilor, expozițiilor din România, Ucraina și Republica Moldova.

Proiectul „Facilitarea comerțului cu produse agroalimentare în bazinul Mării Negre” este finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului Operațional Comun „BLACK SEA 2007-2013”.

gional de susținere a antreprenorilor din Ucraina (Odessa) au lansat proiectul: **“Facilitarea comerțului cu produse agro-alimentare în bazinul Mării Negre (FTAP)”**.

Proiectul trilateral va fi implementat pentru beneficiarii din Republica Moldova, România (județul Galați și Constanța), Ucraina (regiunile Izmail, Odessa, Kotovsk) și va contribui la dezvoltarea economică și socială mai puternică a regiunilor din Bazinul Mării Negre.

Scopul proiectului este de a stabili un parteneriat durabil pentru facilitarea comerțului angro cu produse alimentare în bazinul Mării Negre.

FTAP este destinat: produ-

În cadrul proiectului va fi lansat site-ul **www.agrimarket-blacksea.com** prin intermediul căruia vor fi facilitate

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova

AGROinform oferă **FINANȚARE FERMIERILOR**

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform oferă finanțare fermierilor din linia de creditare AGROinform/ Microinvest pentru următoarele activități:

1. Dezvoltarea activităților de marketing; depozitarea/păstrarea producției; procesarea producției; sortarea/calibrarea/ambalarea producției și etichetarea; marcarea producției agricole.
2. Dezvoltarea agriculturii de valoare înaltă prin crearea capacităților de producere a producției agricole cu valoare adăugată și anume:
 - a. Dezvoltarea legumiculturii și altor activități bazate pe creștere în spații protejate (investiții pentru crearea și modernizarea serelor, solarilor și tunelelor și infrastructura de asigurare a lor);
 - b. Dezvoltarea sectorului de fructe (inclusiv struguri de masă) și pomuşoarelor bazate pe tehnologii intensive și super-intensive (investiții în mijloace fixe capitale și o parte mijloace circulante).
3. Dezvoltarea capacităților la producerea ciupercilor și plantelor medicinale (investiții în mijloace fixe capitale și o parte mijloace circulante).
4. Dezvoltarea sectorului zootehnic prin crearea capacităților de producere a producției animale cu valoare adăugată (inclusiv mini-ferme situate în extravilan).

CREDITAREA PENTRU FERMIERI VA INCLUDE URMĂTOARELE SUME:

1. Cooperative de marketing - credite în mărime de până la 50,000 EURO.
2. Antreprenori membri ai cooperativelor de întreprinzători - credite în mărime de până la 25,000 EURO.
3. Antreprenori - credite în mărime de până la 10,000 EURO (excepții poate fi suma de până la 20,000 EURO când afacerea are un impact economico-social avansat și este preponderent orientat în dezvoltarea activităților de post-recoltare).
4. Clienții ce vor contracta creditul poartă deplină răspundere pentru rambursare acestuia (astfel, ei trebuie să ofere gajul ori să-l contracteze din fondul de garanțare).

CONDIȚIILE DE CREDITARE PENTRU ÎMPRUMUTURILE ACORDATE SUNT URMĂTOARELE:

- Cooperative de marketing - rata dobânzii 15% anual la care se adaugă comisioane: 1% pentru împrumuturile pe termen scurt (< 12 luni) și 2% pentru împrumuturile pe termen lung (> 12 luni)
- Antreprenori eligibili și membri ai cooperativelor de marketing - rata dobânzii 17% anual la care se adaugă comisioane: 1% pentru împrumuturile pe termen scurt (< 12 luni) și 2% pentru împrumuturile pe termen lung (> 12 luni)
- Rata dobânzii este flotantă.

PROCEDURA DE ACCESARE A FINANȚĂRILOR VA FI EFECTUATĂ PRIN INTERMEDIUL S.R.L. MICROINVEST ȘI ESTE URMĂTOAREA:

1. Potențialii beneficiari trebuie să se adreseze la organizațiile Regionale AGROinform sau la oficiul național de coordonare.
2. Specialiștii AGROinform selectează clienții și îi asistă în perfectarea Planului de Afaceri.
3. Specialiștii AGROinform vor acorda asistență beneficiarilor la conlucrarea cu ofiterii de creditare ai „Microinvest” S.R.L. pentru pregătirea documentelor necesare Dosarului de Creditare.
4. Creditele vor fi aprobate și eliberate într-o lună din momentul depunerii Dosarului la Comisia de Creditare.

Informații suplimentare pot fi obținute la numărul de telefon (22) 23 77 30 sau la rețeaua AGROinform.

Care au fost cele mai semnificative

Anul 2011 a fost bogat în evenimente economice pentru Republica Moldova, de la lansarea oficială a negocierilor privind regimul de comerț liber cu Uniunea Europeană, creșterea mult mai rapidă a exporturilor față de importuri la atingerea celei mai înalte creșteri economice din regiune, precum și problemele legate de protecția investițiilor străine pe fondul încercărilor de preluare ilegală a unor pachete de acțiuni a băncilor, adoptarea pe ultima sută de metri a politicii bugetar-fiscale pentru anul 2012 și bugetului de stat, bugetului asigurărilor de stat și cel a asigurărilor obligatorii în medicină. Vezi în continuare clasaamentul celor mai importante evenimente economice din anul 2011 în viziunea Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES.

1. Lansarea oficială a negocierilor privind instituirea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător

La 12 decembrie oficial a fost dat startul negocierilor privind Zona de Comerț Liber între Republica Moldova și Uniunea Europeană. „Pentru Republica Moldova, lansarea negocierilor și ulterior instituirea Zonei de Comerț Liber reprezintă nu doar un pas înainte în apropierea țării de UE, ci și o cale de continuare a procesului de modernizare a țării, de dezvoltare în confor-

luni 2011 cel puțin 49,5% din exporturile moldovenești au mers spre această piață. Totodată, 44,3% din importurile realizate de Republica Moldova au provenit din Uniunea Europeană. Oficialitățile speră să încheie negocierea zonei de comerț liber cu UE în doi-trei ani, unii experți sunt de părere însă că acordul va fi semnat după 2015.

2. Creșterea mult mai rapidă a exporturilor față de importuri

Tendința de creștere într-un ritm mai înalt al exporturilor față de importuri, ce a fost

3. Lider regional după creșterea economică

Cu o creștere peste așteptări de 7,5% în primul semestru, Republica Moldova a devenit lider regional în competiția cu țările în tranziție din Europa, dar și cele 27 de țări membre ale Uniunii Europene, se constata în raportul Fondului Monetar Internațional (FMI) privind perspectivele dezvoltării economice regionale în Europa. În nouă luni, economia moldovenească a fost pe plus 6,7%. Cu o majorare a PIB-ului de 7,0 la sută, Moldova va atinge în anul 2011 cea mai mare creștere economică din 42 de țări din Europa, analizate în raportul FMI. Autorii raportului constată că atât în 2011, cât și în 2012, ascensiunea economiei Republicii Moldova va fi generată, în fond, de creșterea consumului privat, care va avea una dintre cele mai mari creșteri din regiune. Ritmul de creștere trimestrială s-a redus de la 8,4% în primul trimestru la 5,3% în trimestrul trei. Experții sunt de părere că scăderea ritmului de creștere nu este motiv pentru îngrijorare.

4. Locul doi în topul țărilor reformatoare la nivel mondial

Republica Moldova a urcat 18 poziții în clasamentul Băncii Mondiale și a Corporației Financiare Internaționale privind mediul de afaceri, situându-se pe locul 81 față de 99 anterior și a fost plasată pe locul doi în topul celor zece reformatori la nivel mondial. Țara a implementat reforme în patru domenii: lansarea afacerii, obținerea unui credit (informații creditare), executarea contractelor și rezolvarea insolvențelor, se arată în raportul „Mediul de afaceri 2012: Desfășurarea afacerilor într-o lume mai transparentă”. Este un progres foarte important în contextul crizei, însă sunt necesare în continuare reforme pentru a ne mișca mai rapid înainte, astfel au comentat mai mulți experți topul privind dezvoltarea afacerilor în 183 de țări din lume.

concluzia pozitivă a acestora. În primele zece luni ale acestui an, 41,1% din exporturile moldovenești au avut destinația țările CSI, iar 32,3% din importuri au provenit din această zonă.

6. Aprobarea la limita de timp a politicii fiscale și bugetelor pe anul 2012

După discuții controversate, ce puneau în pericol adoptarea documentelor financiare pentru anul 2012, și un avertisment dur al FMI, Parlamentul a adoptat cu numai opt zile până la sfârșitul anului politica bugetar-fiscală pe 2012. Principalele modificări sunt reintroducerea impozitului corporativ în mărime de 12%, evaluarea indirectă a veniturilor persoanelor cu un venit de peste 300 mii lei anual și achiziții de imobil în valoare de peste 1 milion de lei, majorarea accizelor la băuturile alcoolice, țigările cu filtru, ajustarea accizelor la produsele petroliere la rata inflației. În aceeași zi, pe 23 decembrie, a fost adoptat cu votul deputaților AIE în prima și a doua lectură Legea Bugetului de Stat pe anul 2012, precum și Bugetul asigurărilor de stat și bugetul asigurării obligatorii în medicină. 78.8 la sută din totalul cheltuielilor bugetului public național poartă un caracter social. Deficitul bugetar este în descreștere de la 1,9 la sută din PIB, care va fi în anul 2011 la 0,9% în 2012.

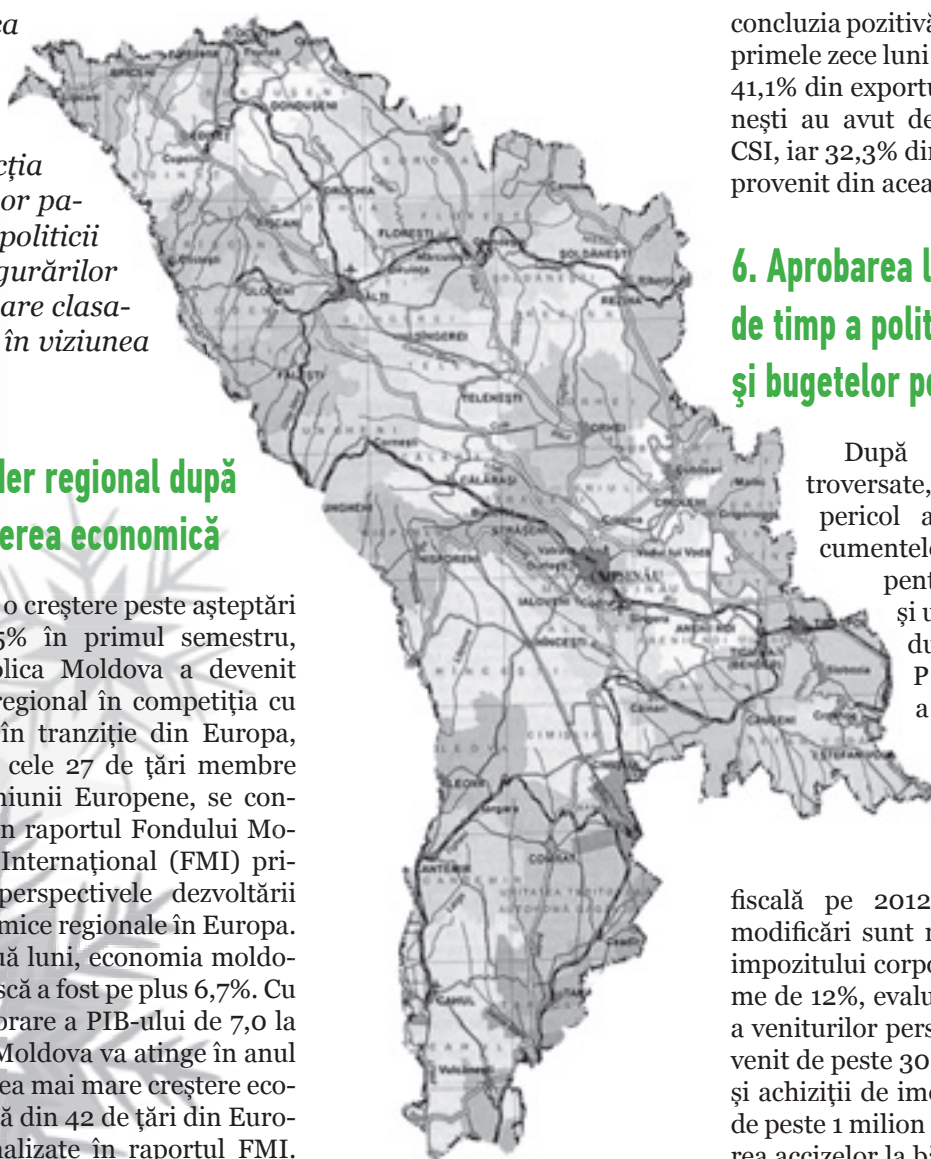
7. Atacurile raider

Încercarea de a prelua ilegal pachete de acțiuni ale unor bănci au arătat că investițiile nu sunt protejate în deplină măsură. În lunile iulie-august, companii off-shore au preluat pachete de acțiuni ale Moldo-va Agroindbank, Universalbank, Victoriabank și Banca de Economii, în baza unor decizii judecătorești. Atacul raider la Moldova Agroindbank a intrat în vizorul oficialilor europeni, care au fost avertizați despre ilegalități de acționarii din Slovenia și Olanda. Guvernul a intervenit prompt, fapt apreciat înalt de către Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, dar și de alți parteneri străini. La începutul lunii octombrie, investitori din Slovenia și Olanda ce au fost deposezați de 28% din acțiunile pe care le dețineau la Moldova Agroind-

mitate cu principiile unei economii de piață viabile și prospere”, a declarat Premierul Vlad Filat. UE a invitat Moldova la negocieri după ce aceasta a înregistrat o serie de condiții pentru a putea să purcedă la integrarea economică cu piața internă comunitară. Cele trei rapoarte de progres și unul interimar privind îndeplinirea Recomandărilor Comisiei Europene, ce includ acțiunile care urmează a fi întreprinse în vederea inițierii negocierilor și a instituirii ulterioare a ZLSAC, au primit note înalte ale instituției europene. O zonă liberă de comerț va ajuta Moldova să devină mai competitivă și să beneficieze de piața unică europeană. Republica Moldova are până în 2015 acces preferențial la piața UE, beneficiind de un sistem de preferințe comerciale autonome. Piața europeană este principala destinație pentru produsele moldovenești, în zece

înregistrată în 2010 pentru prima oară în ultimii zece ani, s-a menținut și în 2011, exporturile au crescut în zece luni cu 51,6 la sută, iar importurile cu 38,3%, potrivit datelor Biroului Național de Statistică. Deși ritmul de creștere a exporturilor și importurilor se va reduce în următorii trei ani, până la 10-14%, tendințele din acest an se vor menține, prognozează Ministerul Economiei. „Ritmul de creștere a exporturilor îl vedem peste ritmul de creștere a importurilor și vrem să menținem și calitatea structurală a importurilor, deci să punem accentul pe import de tehnologii și nu pe import de produse”, a declarat Octavian Calmîc, viceministru al Economiei. Exporturile și importurile au atins nivele record de creștere în comparație istorică, dar în a doua jumătate a anului 2011 ritmul de creștere s-a redus.

Vicepremierul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, a declarat că locul doi în topul Băncii Mondiale a țărilor reformatoare este unul onorabil, doar că își dorește ca în anul următor Moldova să dețină întâietatea.

5. Aderarea la Acordul de liber schimb în CSI

Opt țări membre ale CSI, inclusiv Republica Moldova, au semnat pe 18 octombrie, la Sankt-Petersburg, acordul privind crearea Zonei de Liber Schimb. Acordul presupune eliminarea taxelor vamale în cadrul Comunității, deși unele țări și-au adjudecat în cadrul negocierilor zeci de excepții. Astfel, Federația Rusă va menține circa 100 taxe de export în cadrul zonei de liber schimb a CSI, în particular la petrol și produsele petroliere, produse a industriei chimice, metale, ciment, spirt, semințe de floarea soarelui. Peste 40 de excepții de la prevederile acordului de liber schimb vor exista la exporturile din Kazahstan, iar Ucraina va menține circa 30 de taxe la export în comerțul cu toate țările membre ale acordului. Doar Armenia și Republica Moldova au renunțat la taxe de export în țările membre ale zonei de liber schimb. Chișinăul a anunțat că va ratifica Acordul după ce va consulta Organizația Mondială a Comerțului și Comisia Europeană și va primi

evenimente economice ale anului 2011?

bank au fost repuși în drepturi de instanța supremă de justiție de la Chișinău. Parlamentul l-a eliberat din funcție pe șeful Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) și pe cel al Serviciului de Informații și Securitate. Acțiunile CNPF au fost apreciate de parlamentari drept întârziate și neadecvate.

8. Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020” prinde contur

Peste 250 de comentarii și propuneri din partea autorităților publice, organizațiilor neguvernamentale, mediilor academice, partenerilor de dezvoltare au parvenit la prima etapă de elaborare și consultare publică a proiectului Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”. Proiectul urmează a fi definitivat și aprobat de Guvern până la sfârșitul lunii ianuarie 2012. Strategia va avea șapte capitole: „Finanțe accesibile și ieftine”, „Business cu reguli clare de joc”, „Energie furnizată sigur și eficient”, „Sistem de pensii: echitabil și sus-

tenabil”, „Justiție responsabilă și incoruptibilă”, „Studii: relevante pentru carieră”, „Drumuri: bune, oriunde”. Obiectivul principal al Strategiei este schimbarea calitativă a creșterii economice și calității vieții.

9. Un an de stabilitate în sistemul bancar

2011 a fost un an de stabilitate și întărire a rezistenței sistemului bancar moldovenesc. Cursul leului a fost stabil. Activelor totale ale băncilor au atins după unsprezece luni 46,6 miliarde de lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 4,4 miliarde de lei față de începutul anului. Creditele au ajuns la un sold de 29,2 miliarde de lei, depozitele bancare au crescut până la suma de 31,8 miliarde de lei. Pe parcursul anului au fost atinse maxime istorice a rezervelor valutare, a activelor, pe de altă parte la un minim istoric a coborât rata dobânzii la creditele în lei. Portofoliul de credite s-a îmbunătățit. De la o punctul maxim de 17,7% a creditelor neperformante, cât a fost în vara anului

2010, s-a ajuns la 11,7% în noiembrie. Băncile au devenit mai puternice, mai pregătite, astfel că o eventuală criză nu le mai ia prin surprindere. Sistemul bancar și Republica Moldova au trecut în anul 2011 printr-un moment foarte dificil, atacurile rider. Efectele negative ale prelucrării frauduloase a pachetelor de acțiuni a unor bănci se vor mai resimți, dar deja se implementează măsuri de natură să prevină asemenea cazuri pe viitor.

10. Prețul de import al gazului ajunge la nivel european

Prețul de import al gazelor de la Gazprom a ajuns în tri-

mestru patru la 400 de dolari SUA pentru o mie de metri cubi. În trimestrul întâi 2011, prețul de livrare a fost de 292,88 dolari SUA pentru o mie de metri cubi de gaze. Prețul de achiziție a gazului a crescut cu aproape 35 la sută, s-a mărit cu 26% tariful pentru consumatorii casnici. O consecință negativă a acestui fapt este reducerea consumului. La sfârșitul anului 2011 expiră contractul încheiat de Republica Moldova pentru anii 2007-2011. Până la această oră nu s-a reușit semnarea noului contract, pe care Chișinăul îl vrea pe cinci ani. Negocierile au fost suspendate după ce la mijlocul lunii octombrie Republica Moldova a semnat cel de-al treilea Pachet Energetic al Uniunii Europene, care presupune divizarea companiilor de furnizare și distribuție în entități diferite. Ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, nu exclude faptul că Moldova „a nimerit sub tăvălug”, ca urmare a problemelor apărute între Federația Rusă și Comisia Europeană privind cel de-al treilea pachet energetic al UE și că negocierile au fost stopate anume din această cauză.

MOLDPRES

COMERCIALIZĂM VOPSEA САДОВАЯ

DESTINATĂ PENTRU:

- Vopsirea curativă și preventivă a tulpinilor și a crengilor de schelet cu scopul de a spori rezistența pomilor fructiferi și a plantelor decorative în perioada de iarnă
- Protecția de arsuri solare
- Dezinfectarea tulpinilor și a crengilor, distrugerea agenților patogeni provocatori de boli și a dăunătorilor
- Protejarea împotriva atacului rozătoarelor și a iepurilor
- Tratare în cazul de infectare cu cancer negru
- Acoperirea creștăturilor după retezarea la pepiniere sau în livadă.

■ Vopseaua înlocuiește varul, posedă caracteristici mai efective.

■ Conține adaosuri antimicotice și antimicrobiene.

■ Stratul protector se păstrează pe suprafața plantelor un an întreg, rezistă la variațiile de temperatură de la -40 până la +40 grade.

PRODUSUL ESTE CERTIFICAT
ȘI SE COMERCIALIZĂ LA PREȚ AVANTAJOS.

SRL „FRUCT-EXCOM” MD-3733
Republica Moldova,
m. Chișinău
tel. 068066366, 069143708

Anul agricol 2011 a fost unul de succes

Anul 2011 a fost unul de succes în domeniul agriculturii, a declarat ministrul Vasile Bumacov în cadrul unei ședințe de totalizare a Colegiului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Potrivit oficialilor de la minister, Republica Moldova este asigurată pentru anul viitor cu zahăr, grâu și floarea soarelui, transmite Info-Prim Neo.

Vasile Bumacov a declarat că succesul se datorează în special faptului că s-a reușit majorarea exporturilor. „Mai multe exporturi înseamnă că marfa noastră este mai competitivă. Potențialul nostru de a penetra piețe noi se mărește. Și producție este mai multă. Acesta este un indicator care demonstrează cum am evoluat până la acest moment”, a comunicat ministrul.

Potrivit lui Vasile Bumacov, chiar dacă anul acesta a existat o problemă cu seceta și cantita-

tatea de sfeclă de zahăr a fost mai mică comparativ cu cea planificată, oricum va fi asigurat necesarul de zahăr pe piața internă. Recolta totală de sfeclă de zahăr este de 660 de mii de tone. Această cantitate oferă posibilitatea de a obține 90 de mii de tone de zahăr, în condițiile în care necesarul Republicii Moldova este de 80 de mii de tone.

Referindu-se la cereale și anume la grâu, ministrul a precizat că în pofida faptului că în acest an au fost recoltate suprafețe mai mici decât în anii precedenți, s-a obținut o roadă de 833 de mii de tone – 40 la sută reprezintă grâul alimentar. Țara este asigurată cu grâu de calitate înaltă. Și recolta de floarea-soarelui este în crește-

re. Majoritatea volumelor sunt procesate în țară, iar aceasta aduce tot mai mult venit.

Anul 2011 a fost bogat și în fructe. Recolta este de 460 de mii de tone, cu 25% mai mare ca în 2010. 231 de mii de tone au fost direcționate spre export, 110 mii de tone la procesare și restul au fost păstrate în stare proaspătă în Republica Moldova.

Potrivit ministrului, recolta de struguri anul acesta practic s-a dublat. Avem 235 de mii de tone de struguri tehnici și 80 de mii tone de struguri de masă, inclusiv 26 de mii de tone au fost exportate.

Aproape jumătate din recolta de legume o reprezintă cartofii - 430 de mii de tone, cu cu 90% mai mult față de anul

trecut. De asemenea, au fost recoltate 270 de mii de tone de legume de câmp și 80 de mii de tone de bostănoase.

Cât privește prioritățile pentru anii următori, ministrul a menționat siguranța alimentelor și implementarea agriculturii conservative. La fel în anul viitor ministerul va lansa reforma învățământului, științei și extensiunii în agricultură. Se planifică perfecționarea sistemului de subvenționare. Vasile Bumacov a declarat că anul acesta a fost unul dificil la acest capitol, deoarece ministerul a fost nevoit să achite datoriile încă din anul 2009. Pentru anul viitor în proiectul bugetului pentru agricultură s-au preconizat 400 de milioane de lei.

Ne trebuie 10 ani pentru a atinge potențialul maxim în agricultură

Deși Republica Moldova are un potențial agricol enorm ținând cont de suprafața terenurilor agricole, productivitatea este sub nivelul așteptat. Experții în agricultură sunt de părere că potențialul agricol al țării a ajuns un mit care așteaptă să devină realitate.

În total, Republica Moldova are 2,25 milioane hectare de terenuri cu destinație agricolă dintre care doar 87% sunt utilizate sub formă de teren arabil, culturi permanente sau pășuni și fânețe.

Având atât de mult teren des-

tinat agriculturii, țara noastră se poate lăuda că se situează printre primele în Europa la acest capitol. Din punctul de vedere al ponderii suprafețelor arabile din totalul teritoriului, Republica Moldova se află la același nivel cu statele europene cu o agricultură avansată precum Franța, Spania, Germania sau Polonia.

Diferența dintre puterile agricole ale Europei și Republica Moldova constă în productivitate. Dacă aici s-ar reuși să se atingă productivitatea Franței, de exemplu, ramura și-ar putea dubla producțiile în

cazul anumitor culturi și am putea ajunge să nu mai depindem de importuri pentru a ne asigura necesarul de hrană.

În prezent Republica Moldova reușește să producă în medie peste 50% din alimentele pe care le consumă, deși potențialul este mult mai mare. Valoarea producției agricole procesate în primele 10 luni ale anului 2011 constituie 19,6 % din PIB, adică aproape 24 miliarde lei. Valoarea adăugată brută a înregistrat o creștere față de perioada analogică a anului precedent respectiv cu 3,3%.

Japonia planifică să construiască piețe agricole moderne în satele Moldovei

Japonia va acorda asistență Moldovei pentru crearea piețelor agricole în satele republicii, dar și va analiza posibilitatea acordării unui ajutor la edificarea unei piețe agricole en gros în Chișinău.

Potrivit informațiilor oferite de către surse din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, despre aceasta a anunțat al treilea secretar al Ambasadei Japoniei în Moldova cu sediul la Kiev, Tanaka Yoko, în cursul unei întâlniri cu ministrul moldovean al agriculturii Vasile Bumacov.

În 2012, potrivit diplomatului nipon, se preconizează

implementarea unui proiect pilot, urmînd ca ulterior Japonia să ofere granturi și altor sate moldovenești pentru construirea piețelor agricole. Tanaka Yoko a subliniat că partea japoneză a fost impresionată de intenția de a crea o piață agricolă de proporții la Chișinău și este interesată să participe la construcția acesteia.

Totodată, partea japoneză s-a declarat dispusă să implementeze și alte proiecte sociale în mediul rural, inclusiv cele ce țin de asigurarea cu resurse energetice și apă potabilă, precum și cele de dezvoltare a complexului agroindustrial.

China și vinurile moldovenești, tot mai compatibile

După mai multe întâlniri ale oficialilor moldoveni cu factorii de decizie din China, la Chișinău, a avut o nouă întâlnire avînd subiect principal de discuții promovarea și comercializarea vinurilor moldovenești pe piața chineză.

În urma întrevederii dintre ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, și reprezentanții unor companii de comercializare a vinurilor din China, s-a decis ca pe viitor să se

organizeze o recepție pentru degustarea vinurilor moldovenești. Se estimează că la această recepție vor sosi circa 200 de oameni de afaceri chinezi.

Amintim că în martie 2011, Vasile Bumacov a participat la deschiderea expoziției internaționale „Vin, Zahăr, Țigări” din China. În urma acestui eveniment, ministrul a declarat că vinurile moldovenești sunt foarte apreciate de către chinezi, existînd concurență între firmele

chinezești care doresc să importe vinurile produse în RM.

Menționăm de asemenea vizita oficială a ministrului de externe Iurie Leancă în Republica Populară Chineză, ce a avut loc în octombrie 2011. În cadrul acestei vizite, vicepremierul chinez Li Keqiang a declarat că țara sa este dispusă să-și deschidă și mai mult piața de desfacere pentru produsele moldovenești, în special pentru cele ale industriei vitivinicole.

Femeile din satele Moldovei au șanse limitate de afirmare în calitate de lider

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în colaborare cu Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare” și Winrock Moldova, a lansat pe data de 14 decembrie, curent, în cadrul unei conferințe de presă, platforma Forumului Femeilor Lider din Zonele Rurale.

Platforma a fost inițiată în cadrul Forumului Femeilor-Lideri din spațiul rural organizată de către Federația Agricultorilor AGROinform la 23 noiembrie curent. La lucrările Forumului au participat circa 80 femei-lideri din zonele rurale și 50 invitați reprezentanți ai Guvernului, Parlamentului, Ambasadelor în R. Moldova, organizațiilor internaționale, societății civile și instituțiilor mass-media.

„În cadrul acestui forum s-au dezbătut problemele cele mai importante care țin de implicarea și participarea activă a femeilor în toate domeniile – social, politic și egalitatea de șanse. A fost adoptată și o rezoluție, fiind emise recomandări adresate Guvernului, Parlamentului și societății civile. Propunerile și acțiunile se referă la promovarea femeilor din spațiul rural și încurajarea participării lor la dezvoltarea social-economică rurală, dar și armonizarea relațiilor dintre bărbați și femei atunci când e vorba de politică sau afaceri”, a declarat Aurelia Bondari, director executiv al Federației AGROinform.

Platforma prevede promo-

varea liderism-ului feminin în localitățile rurale și încurajarea participării femeilor la dezvoltarea social-economică al comunităților rurale. Platformă invită la discuții constructive între toți actorii implicați direct și indirect în viața socială, politică și economică, atât prin analiza problemelor existente, cât și prin identificarea de soluții pentru depășirea acestora.

Este important de menționat că în ultimul deceniu legislația Republicii Moldova garantează drepturile egale ale cetățenilor - femei și bărbați - de a participa la viața economică și socială, de a se pregăti și forma într-o anumită profesie, de a se angaja, promova și participa la distribuirea beneficiilor, etc. Cu toate acestea, situația reală a femeii, în opinia experților, este în disonanță intolerabilă cu prevederile legislative.

„Sunt multe și dificile problemele cu care se confruntă femeile. Și parcă nu ar fi de ajuns, aceste probleme sunt accentuate, în ultimul timp de contextul actual al țării (migrație, criză economică, etc.), precum și de anumite fenomene sociale (familii monoparentale, violență, trafic de ființe umane, șomaj, etc.)”, menționează Daniela Terzi-Barbăroșie, director al Centrului „Parteneriat pentru Dezvoltare”.

Femeile din satele R. Moldova au, în prezent, șanse limitate de afirmare în calitate de lider, atât în politică, cât și în afaceri. Ele sunt discriminate

și atunci când vorbim de salarizare. Spre exemplu, în anul 2009 salariul mediu lunar al femeilor a constituit 76,4% din salariul mediu al bărbaților. Diferențele sunt condiționate de faptul că femeile, în cele mai multe cazuri, fie lucrează în domenii cu salarii mai mici, fie dețin posturi cu remunerație redusă (ex. posturi subordonate, fără sarcini/prerogative manageriale).

Astăzi, tot mai mult se discută despre criza de femei în mediul de afaceri, care ar asigura o mai bună gestionare a diferitor situații din mediul privat. Femeile din R. Moldova reprezintă 1/3 din numărul total

de oameni de afaceri: 38% sunt aferente sectorului de comerț; 61% au doar o singură afacere; 61% dețin de la 1 la 9 angajați; 92% se bazează pe propria lor proprietate privată.

O problemă la fel de stringentă pentru femeile de afaceri din Moldova, este cea a sub-reprezentării în procesele de luare a deciziilor, atât la nivel local, cât și central. Majoritatea grupurilor de lucru, comisii guvernamentale și parlamentare, care elaborează și aprobă politici pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu din R. Moldova, sunt constituite în mod complet sau aproape majoritar din bărbați, care au vi-

ziunea proprie de dezvoltare a sectorului privat.

Realitate denotă că femeile sunt egal de bune în funcții de răspundere, la fel ca și bărbații, mentalitatea tradiționalistă contribuie la faptul că ele ocupă poziții minore în politică, business și administrare publică.

Pentru viitor urmează ca platforma să-și lanseze și un site, în care vor fi relatate istorii de succes și informații utile pentru femei. De asemenea, vor fi demarate programe care le vor ajuta să se afirme ca personalități și de a participa la procese de luarea a deciziilor.

Liliana BEREGOI

Rezoluția

Forumului Femeilor Lider din spațiul rural

„Femeile parteneri egali în dezvoltarea societății”

23 noiembrie 2011

Evenimentul a fost organizat de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în cooperare cu Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, Winrock Moldova, instituții statale, organizații regionale, membre ale AGROinform și s-a desfășurat la 23 noiembrie 2011.

Participantii Forumului au fost femeile lideri din spațiul rural, societatea civilă, organizații internaționale, reprezentanții instituțiilor guvernamentale și administrației publice locale, care s-au întrunit pentru a găsi un răspuns la întrebări de genul: „sunt sau nu respectate drepturile femeilor în R. Moldova, de ce sunt prea puțin implicate în aspectul decizional în diferite domenii ale vieții?” și ce urmează a fi întreprins în acest sens pentru a schimba lucrurile în mai bine?”

Recunoașterea importanței egalității, oportunităților și împuternicirea femeilor este exprimată în mod explicit în angajamentele internaționale asumate de către R. Moldova, precum și în acțiunile directe, implementate de către Guvern. Prin semnarea și asumarea deplină a atingerii Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) pentru perioada 2007-2015, Moldova și-a reiterat, atât la nivel național, cât și internațional, interesul de a obține egalitatea genurilor, printre alte obiective majore ale dezvoltării pe țară. În rezultat, strategia de activitate a mai multor instituții statale este realizată și din perspectiva de gender, fapt care contribuie la prezența femeilor în diverse domenii, accesul în care era restricționat anterior.

Pentru realizarea Obiectivului 3 din ODM care prevede: „promovarea egalității de gen și împuternicirea femeilor”, se propune „extinderea participării femeilor în viața politică și socială”.

Această sarcină se va atinge prin:

- sporirea cotei mandatelor deținute de femei în Parlamentul R. Moldova de la 22% în 2005 la 30% în 2015
- creșterea numărului de femei lideri

și înalți funcționari din autoritățile administrației publice, organizații economice și sociale

-stabilirea corelației echivalente dintre salariile bărbaților și femeilor

Pentru realizarea acestui scop au fost realizate anumite activități, dar mai există o serie de provocări.

Conform celui de-al doilea raport pe țară „Cu privire la Obiectivele de Dezvoltare a Mileniului”, elaborat de Guvernul R. Moldova cu suportul ONU, nu au fost înregistrate disproporții gender importante în rândurile populației active economice. În anul 2009, numărul bărbaților angajați a fost aproape egal cu cel al femeilor (cote de 50,5% și respectiv 49,5%).

În același timp, datele unui studiu, realizat de Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, arată că 47,9% din populația R. Moldova consideră că „femeile sunt învățate că a fi la conducere nu este treaba lor”, iar 47,4 la sută susțin că „femeile nu au încredere în forțele proprii pentru a se afirma în calitate de lider”.

Realitatea denotă că actualmente, multe femei îmbină cu succes activitatea profesională și obștească, cu educația copiilor și grija față de familie. Societatea ar trebui să scoată în scenă femeile active și să promoveze un parteneriat activ și eficient între femei și bărbați, să atenționeze asupra aspectului educației și relațiilor în familie. Armonizarea relațiilor dintre bărbați și femei trebuie privită ca o șansă pentru salvarea spirituală a națiunii, care este o misiune importantă pentru noi toți.

Reieșind din cele menționate în prezentările vorbitorilor și discuțiile plenare, participanții Forumului propun un șir de acțiuni, pentru promovarea femeilor din spațiul rural și încurajarea participării femeilor la dezvoltarea social-economică rurală. Propunerile sunt adresate diferitor actori, tangibili subiectului abordat: guvern, societate civilă, instituții mass-media.

Guvernului Republicii Moldova

○ Continuarea demersului de atingere a țintei specificate în Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului pentru Obiectivul 3.

○ Integrarea dimensiunii de gen în noua redacție a legii cu privire la Întreprinderile Mici și Mijlocii prin includerea unui capitol separat cu privire la dezvoltarea antreprenoriatului feminin.

○ Susținerea inițiativelor femeilor de afaceri prin programe de asistență atât la inițierea facerilor cât și la eliminarea aspectelor discriminatorii așa ca: accesul la finanțe și sporirea credibilității femeilor în parteneriatele de afaceri.

○ Încurajarea leadership-ului feminin prin elaborarea unor programe educaționale la toate ciclurile specifice de învățământ.

Societății civile, instituțiilor mass-media

○ Crearea unei platforme comune de cunoaștere învățare și promovare a leadership-ului feminin: Forumul Femeilor Lider din Zonele Rurale.

○ Crearea unei mese permanente de dezbateri pe marginea politicilor publice naționale privind integrarea dimensiunii de gen în acestea cu participarea trilaterală: instituții publice, societatea civilă și partenerii de dezvoltare.

○ Încurajarea formării rețelelor informale a femeilor lider pe domenii de interes și la diferite nivele: național, regional, local.

○ Consolidarea parteneriatului de gen în mediu de afaceri.

Fermierii de la Fălești

au vizitat colegii din regiunea Cernăuți (Ucraina)

În perioada 2-4 decembrie 18 fermieri și antreprenori agricoli din raionul Fălești au participat la o vizită de studiu în regiunea Cernăuți. Ei au făcut cunoștință cu rezultatele activității gospodăriei agricole Suvorov din s. Podvîrna, raionul Noua Suliță, care gestionează 10 mii hectare de teren arabil și o fermă de vite mari cornute cu un șeptel de 1400 capete, din care 700 vaci sunt mulgătoare.

Producătorii din Moldova au constatat că rezultatele obținute de colegii din Ucraina se datorează în mare parte parcului performant de tehnică agricolă, ce permite îndeplinirea operațiunilor tehnologice calitative. Gospodăria Suvorov practică de câțiva ani prelucrarea solului prin metoda conservativă, adică fără întoarcerea brazdei. Fermierii locali nu mai ară timp de 8 ani, iar printr-o singură prelucrare cu combinatoare se îndeplinesc concomitent câteva operațiuni tehnologice, ce reduc nivelul de eroziune a solului, ridică simțitor productivitatea culturilor agricole și profitul agricultorilor. Alt factor, ce a influențat pozitiv la obținerea rezultatelor este utilizarea îngrășămintelor organice pe terenurile

gospodăriei, acumulate la propria fermă.

Oaspeții din Moldova au vizitat holdingul agricol de colectare, prelucrare și păstrare a culturilor cerealiere și tehnice. Ei au luat cunoștință cu utilajul și tehnologiile italiene aplicate la întreprindere. Toate operațiunile tehnologice sunt la maximum computerizate și mecanizate, complexul prelucrând 40 tone de cereale pe oră.

Fermierii au avut posibilitatea să viziteze piața agricolă angro din orașul Noua Suliță, municipiul Cernăuți, Centrul Cultural Turistic din satul Boiani „Valea soarelui”.

Vizita de studiu a fost organizată de AO „CUTEZĂTORUL” la cererea beneficiarilor din cadrul proiectului Rețea transfrontalieră pentru agricultura ecologică, „EcoAgriNet”, finanțat de Comisia Uniunii Europene prin Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013.

De menționat faptul că raionul Fălești mai mult de 2 ani este înfrățit cu raionul Noua Suliță, regiunea Cernăuți, iar vizitele de studiu și schimburile de experiență au devenit tradiționale.

Mihai URSU, Fălești

Patenta de întreprinzător -

lărgirea „găurii negre”

din economie?

Legea patentei de întreprinzător a fost adoptată în 1998 ca o soluție în perioadă de criză pentru micii întreprinzători. În prezent această formă de organizare a afacerii este considerată de autorități drept una depășită și care trebuie reformată. La rândul lor, întreprinzătorii ce activează în baza patentei, afirmă că o altă formă de organizare a întreprinderii le va ruina afacerea.

Eugen Roșcovanu, președinte al Asociației Micului Business, susține că fiecare categorie de patentari trebuie examinată în parte. El spune că florarii de trei ani activează fără a avea posibilitatea să achite impozitul pentru patenta de întreprinzător iar vânzătorii de telefoane mobile - de 6 ani. Aceștia, precum și vânzătorii de carne, doresc un singur lucru, să li se ofere un document pentru care să plătească

o taxă fixă și să fie lăsați să activeze. Roșcovanu afirmă că majoritatea florilor se importă în mod legal. Aceste importuri sunt impozitate, sunt supuse TVA și tuturor taxelor vamale necesare. Mai apoi importatorii le vând micilor comercianți care le vând în stradă.

„Patenta de întreprinzător se acordă unei singure persoane, care nu are dreptul să o transmită unei persoane terțe și nu are dreptul să aibă alți angajați. Nu cred că este posibil ca un simplu florar să aibă un rulaj de peste 600 mii de lei pe an. În parlament există o inițiativă legislativă din aprilie 2011, conform căreia se fixează taxa de 600 lei pe lună pentru vânzătorii de flori din Chișinău, Bălți și Cahul. Totuși această inițiativă a fost avizată negativ de ministerul finanțelor”, susține acesta.

Fezabilitate investițiilor la plantarea și îngrijirea livezii de măr prin aplicarea diferitor tehnologii

În condițiile economiei de piață, antreprenorii agricoli trebuie să analizeze detaliat inițierea afacerilor pentru a determina corect volumul investițiilor. Bugetul investițiilor la plantarea și îngrijirea livezilor de mere până la intrarea pe rod trebuie să fie analizat din următoarele considerente:

❖ Cel mai important aspect este dacă tehnologia selectată permite de a asigura **calitate și productivitate** bună la producerea fructelor. Doar calitatea și productivitatea înaltă a merelor ne va permite să concurăm și să penetram cu producția piețele strategice de comercializare a fructelor.

❖ Un aspect important este utilizarea optimă a factorilor de producție în cadrul exploatației agricole.

❖ Valoarea investițiilor necesare și recuperarea lor într-o perioadă cât mai scurtă.

Acestea sunt cele mai importante aspecte care trebuie luate în considerare la plantarea livezilor de mere, iar pentru luarea corectă a deciziilor fermierul trebuie să dispună de informații tehnologice și economice.

În continuare vă propunem spre analiză informațiile economice pentru investițiile efectuate la plantarea unui hectar de livadă de mere cu aplicarea a trei tehnologii: obișnuită, intensivă și super-intensivă.

În **tabelul 1** sunt analizate comparativ diferențele dintre tehnologii, pe care antreprenorul trebuie să le cunoască pentru a o selecta pe cea optimă pentru afacerea proprie.

Bugetul de investiții la plantarea livezilor de mere este un instrument financiar prin care sunt previzionate cheltuielile și necesarul de resurse financiare pe o anumită perioadă de timp.

Calcul prezentat vor servi drept bază pentru argumentarea economică la selectarea variantei optime de plantarea a livezii pentru antreprenor.

În **tabelul 2** sunt sistematizate informațiile din bugetele de investiții la înființarea și îngrijirea livezilor de măr până la intrarea pe rod cu aplicarea a trei variante de tehnologii de producere a fructelor: obișnuită, intensivă și super-intensivă.

La plantarea unui hectar de livadă obișnuită, fermierul are nevoie de cca. 112 mii lei. Pentru înființarea 1 ha de livadă intensivă investițiile vor spori de 2,5 ori (sunt prevăzute investiții pentru spaliere și sistemul de irigare prin picurare) în comparație cu livada obișnuită, iar pentru 1 ha de livadă super-intensivă de 3,87 ori.

Dacă comparăm datele tabelului constatăm următoarea situație:

- Varianta obișnuită este cea mai puțin intensivă (mai mult extensivă), ușor realizabilă pentru antreprenori, cele mai mici investiții la hectar și în rezultat cele mai joase rezultate economice obținute din activitatea operațională;

- Varianta intensivă, poate fi implementată de fermier, dar necesită investiții mari la hectar și în rezultat permite obținerea indicilor economic mai avantajoși din activitatea operațională;

- Varianta super-intensivă este cea mai costisitoare pentru antreprenor, solicită cele mai mari investiții la hectar și, în rezultat, permite obținerea celor mai bune rezultate economice.

În **tabelul 3** sunt sistematizate informațiile din bugetele de venituri și cheltuieli la întreținerea livezilor de măr pe rod cu aplicarea a trei variante de tehnologii de producere a fructelor: obișnuită, intensivă și super-intensivă.

Dacă comparăm datele tabelului constatăm următoarea situație (prețul de comercializare a merelor este identic pentru toate variantele și constituie în mediu 4 lei/kg de mere):

- Varianta obișnuită permite de obține un profit brut de 59,254 lei / ha, ceea ce este destul de jos, pentru aplicarea unei agriculturi performante;

- Varianta intensivă permite de obține un profit brut de 105,952 lei / ha, ceea ce este avantajos, pentru aplicarea unei agriculturi performante;

- Varianta super-intensivă permite de obține un profit brut de 181,189 lei / ha, ceea ce este cel mai avantajos, pentru aplicarea unei agriculturi performante și durabile.

În **tabelul 4** sunt analizați indicatorii economici la cultivarea livezilor de măr cu aplicarea a trei variante de tehnologii de producere a fructelor:

obișnuită, intensivă și super-intensivă.

În baza calculului economice prezentate la plantarea livezii de măr, specialiștii AGROinform recomandă antreprenorilor aplicarea tehnologiilor intensive de cultivare a merelor, deoarece presupune obținerea celor mai bune rezultate și cu mai puține riscuri.

De ce anume tehnologia intensivă de cultivare a merelor? Răspuns la această întrebare vom găsi în următoarele argumente:

- ✓ Livezile intensive și super-intensive permit de a obține mere calitative (omogene după calibrul și calitate);

- ✓ Tehnologia intensivă este mai puțin costisitoare în comparație cu varianta super-intensivă și este varianta de mijloc (medie) în ramura merelor;

- ✓ Administrarea livezilor intensive este mai eficientă prin forma medie a coroanei pomilor (tăierea în uscat mai ușoară, stropirea pomilor, recoltarea merelor, etc.);

- ✓ Productivitatea înaltă a merelor în livezile intensive ne permite de a avea costuri unitare a producției competitive, ceea ce este extrem de important în lupta concurențială pe piețele regionale;

- ✓ Factorii de producere în livezile intensive sunt utilizați la un nivel înalt;

- ✓ Livezile plantate intensiv beneficiază de subvenții substanțiale din Fondul de Subvenționare;

- ✓ Prețurile de achiziționare a merelor din câmp vor continua să se corecteze încet (se vor micșora), iar livezile intensive permit de a avea un nivel de rentabilitate înalt în aceste condiții.

Andrei ZBANCĂ
dr., specialist agrobusiness
Federația Națională a Agricultorilor AGROinform

Tabelul 1

Analiza indicilor tehnici în plantațiile de măr cultivate prin diferite tehnologii

Specificare	UM	variante de cultivare a merelor		
		Varianta obișnuită	Varianta intensivă	Varianta super-intensivă
Schema de plantare	m	4 X 2.5	3.5 X 1.2	3.5 X 0.75
Numărul de pomi la hectar	pomi	1,000	2,400	3,810
Recolta posibilă de obținut	t/ha	25	40	60
Termenul de recuperare a investițiilor de la plantare	ani	7.03	6.73	5
Numărul de ani când intră pe rod	ani	5	4	3
Perioada de utilizare	ani	25-30	20	12

Tabelul 2

Investițiile totale la plantarea și îngrijirea plantațiilor de măr până la intrarea pe rod

Specificare	variante de cultivare a merelor					
	Varianta obișnuită		Varianta intensivă		Varianta super-intensivă	
	Lei	%	Lei	%	Lei	%
I. Costul mijloacelor de producție	45,755	40.8%	155,576	55.3%	306,406	70.6%
II. Servicii mecanizate	32,750	29.2%	54,000	19.2%	44,622	10.3%
III. Operații manuale	23,550	21.0%	46,150	16.4%	43,450	10.0%
IV. Cheltuieli neprevăzute (10%)	10,206	9.1%	25,573	9.1%	39,448	9.1%
TOTAL	112,261	100.0%	281,299	100.0%	433,926	100.0%

Tabelul 3

Bugetele de venituri și cheltuieli la îngrijirea plantațiilor de măr pe rod

Specificare	variante de cultivare a merelor					
	Varianta obișnuită		Varianta intensivă		Varianta super-intensivă	
	Lei	%	Lei	%	Lei	%
I. Vânzări nete	100,000	X	160,000	X	240,000	X
II. Costul mijloacelor de producție	13,642	33.5%	14,685	27.2%	14,865	25.3%
III. Servicii mecanizate	5,450	13.4%	11,850	21.9%	12,550	21.3%
IV. Operații manuale	17,950	44.1%	22,600	41.8%	26,050	44.3%
V. Cheltuieli neprevăzute (10%)	3,704	9.1%	4,913	9.1%	5,346	9.1%
VI. Consumuri variabile - total	40,746	100.0%	54,048	100.0%	58,811	100.0%
VII. Profit brut - total	59,254	X	105,952	X	181,189	X

Tabelul 4

Analiza indicilor economici în plantațiile de măr cultivate prin diferite tehnologii

Specificare	UM	variante de cultivare a merelor		
		Varianta obișnuită	Varianta intensivă	Varianta super-intensivă
Suma investițiilor totale	lei	120,261	289,299	441,926
Venituri din vânzări posibil de obținut	lei	100,000	160,000	240,000
Consumuri directe	lei	40,746	54,048	58,811
Profit brut	lei	59,254	105,952	181,189
Costul unitar de producere	lei/kg	1.630	1.351	0.980
Prețul mediu de comercializare	lei/kg	4.000	4.000	4.000
Consumuri la 1 leu de venituri din vânzări	lei	0.407	0.338	0.245
Nivelul de rentabilitate	%	145.4	196.0	308.1

Notă: Tehnologia intensivă a presupus instalarea spalierelelor și sistemului de irigare prin picurare. În Republica Moldova fermierii cultivă mere cu aplicarea tehnologiilor intensive și obțin rezultate performante fără a instala spaliere și irigare prin picurare.

Cereri și Oferte — perioada 29 noiembrie - 29 decembrie 2011 (www. agravista.md)

OFERTE

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
LEGUME			
Ridiche neagră	vînd ridiche neagră.	500 kg	Glodeni, s.Petrunea, Telefon: (249) 26073, Telefon mobil: 69306380
Morcov		1 tonă	Orhei, s.Persecina, Telefon: (235) 47360, Telefon mobil: 069346320
Morcov	Comercializarea morcovului.	4 tone	Hîncești, Logănești, Telefon: (269) 57349, (269) 23408
Sfeclă roșie	vînd sfeclă roșie.	500 kg	Glodeni, str. Varlaam 80/7, Telefon: (249) 23797, Telefon mobil: 069219068
Cartofi	vînd cartofi.	2 tone	Glodeni, str. Varlaam 80/7, Telefon: (249) 23797, Telefon mobil: 069219068
Varză	Comercializam varză pentru păstrat soiul Brigadier, greutatea unei căpățini pînă la 3 kg.	20 tone	Cantemir, s. Vadul lui Isac, Telefon: (273) 2-30-66, Telefon mobil: 69039217
Varză	Comercializeaza varza „Zavadovscaia”	30 tone	Cantemir, s.Tarancuta, Telefon: (273) 54661, Email: curcenco@mail.md
Varză	Comercializeaza varza de calitate buna.	10 tone	Nisporeni, s.Balauresti, Telefon: (264) 48249
Varză	Se vinde varza, soiul SLAVA.	15 tone	Falesti, s.Hitresti, Telefon mobil: 068848400
Varză	Varza de toamna	50 tone	Ungheni, s.Chirileni, Telefon: (236) 23923, (236) 75341, Telefon mobil: 079207222
Varză	vind varza.	1 tonă	Glodeni, str. Varlaam 80/7, Telefon: (249) 23797, Telefon mobil: 069219068
Ridiche neagră	vind ridiche neagră.	1 tonă	Glodeni, str. Varlaam 80/7, Telefon: (249) 23797, Telefon mobil: 069219068
Ceapă		1 tonă	Orhei, s.Persecina, Telefon: (235) 47360, Telefon mobil: 069346320
Ceapă	Comercializez ceapă	30 tone	Cantemir, s. Visniovca, Telefon mobil: 79599735
Ceapă		5 tone	Hincesti, Loganesti, Telefon: (269) 57349, (269) 23408
Ceapă	Comercializez ceapă	1 tonă	Cantemir, s.Toceni, Telefon: (273) 51-2-71
Ceapă	Comercializez ceapă olandeza.	20 tone	Nisporeni, str.Nirnova,10, Telefon: (264) 24501, Telefon mobil: (795)25358, Email: ncaragia@rambler.ru
Ceapă	Ceapă, soi olandez.	10 tone	Nisporeni, str.Ion Creanga 73, Telefon: (264) 24432
Mazăre	Comercializez mazăre	70 tone	Cantemir, s. Visniovca, Telefon mobil: 79599735
FRUCTE			
Mere	Mere Idared de la frigider (calitate inalta)	150 tone	Fălești, s. Navârneț, Telefon mobil: 069213297
Mere	Mere Idared, calitate înaltă (de la frigider)	150 tone	Fălești, s. Navârneț, Telefon: (259) 73431, Telefon mobil: 069213297
Mere	Mere soiul Idared, Simirenco, Golden	25 tone	Ungheni, s. Manoilești, Telefon mobil: 069947447
Mere	Mere de calitate bună, soiurile Idared, Montouaner.	35 tone	Fălești, str. Mihai Vitezul 91, Telefon mobil: 079000278
Struguri	cardinal muscat de hamburg moldova	nelimitat	Anenii Noi, com. Crețoaia, Telefon: (265) 294073, Fax: 022 294073
Struguri	Comercializarea strugurilor de la frigider soiul Moldova.	40 tone	Hîncești, Telefon mobil: 068083841
Struguri	Comercializarea strugurilor soiul Moldova.	40 tone	Hîncești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 068083841
Struguri	Struguri de masă Moldova din frigider.	300 tone	Nisporeni, s. Șîșcani, Telefon: (264) 42400, Telefon mobil: 069138294
Struguri	Comercializăm struguri de masă „Moldova” din frigider	50 tone	Cantemir, s.Costangalia, Telefon: (273) 54-6-72

Struguri	Comercializez struguri Moldova.	65 tone	Nisporeni, str. Lăpușneanu 30, Telefon: (264) 22324, Telefon mobil: 79575117
Struguri	Struguri de masă Moldova din frigider.	100 tone	Nisporeni, s.Șîșcani, Telefon mobil: 069538979
PRODUSE CEREALIERE			
Porumb	vînd porumb boabe.	40 tone	Glodeni, s.Balatina, Telefon mobil: 69208731
Porumb	Porumb alimentar	400 tone	Ungheni, s. Chirileni, Telefon: (236) 75230, Telefon mobil: 069132625
Porumb	Porumb furajer.	150 tone	Fălești, s. Răuțel, Telefon: 025954232, Telefon mobil: 079531814
Porumb	Porumb	50 tone	Ungheni, s.Chirileni, Telefon: (236) 23923, (236) 75341, Telefon mobil: 079207222
Porumb	Comercializez porumb	50 tone	Cantemir, s. Baimaclia, Telefon: (273) 43-2-14
Porumb	Porumb pentru furaj.	300 tone	Fălești, s. Pompa, Telefon mobil: 079559232
Porumb	Comercializez porumb boabe de calitate bună.	20 tone	Nisporeni, str. Lăpușneanu 30, Telefon: (264) 22324, Telefon mobil: 79575117
Porumb	Porumb alimentar.	120 tone	Fălești, s. Răuțel, Telefon: 025954232, Telefon mobil: 079531814
Porumb	Porumb pentru furaj.	120 tone	Fălești, s. Călugăr, Telefon: (259) 79400, Telefon mobil: 069323320
Porumb	Comercializăm porumb pentru boabe.	1 tonă	Drochia, s. Pelenia, Telefon: (252) 58597
Porumb	Comercializarea porumbului furajer.	15 tone	Hîncești, Telefon mobil: 068083841
Porumb	Comercializez porumb.	100 tone	Hîncești, Telefon mobil: 068083841
Floarea-soarelui	Floarea soarelui-calitate înaltă.	100 tone	Fălești, satul Iscalău, Telefon: (259) 77362, Telefon mobil: 079044357
Floarea-soarelui	Floarea soarelui de calitate bună.	400 tone	Fălești, s. Pompa, Telefon mobil: 079559232
Floarea-soarelui	Comercializez floarea soarelui de calitate bună.	20 tone	Nisporeni, s.Boldurești, Telefon: (264) 64460, Telefon mobil: 068299130
Floarea-soarelui	Floarea soarelui de calitate bună.	50 tone	Fălești, satul Glingeni, Telefon: (259) 71379, Telefon mobil: 069158498
Floarea-soarelui	Floarea soarelui de calitate bună.	60 tone	Fălești, str. Mihai Eminescu 56, Telefon: 25926619, Telefon mobil: 069675979
Floarea-soarelui	Comercializez floarea-soarelui	75 tone	Cantemir, s. Vișniovca, Telefon mobil: 79599735
Floarea-soarelui	Comercializarea floarii soarelui pentru ulei.	25 tone	Hîncești, Telefon mobil: 068083841
Grau	Grâu 23% glutena, 90% IDC	400 tone	Ungheni, s. Bușila, Telefon: (236) 75300
Grau	Comercializez grâu din roada anului 2011 de calitate bună.	20 tone	Nisporeni, s.Boldurești, Telefon: (264) 64460, Telefon mobil: 068299130
Grau	Grâu alimentar, continutul de gluten-22%.	500 tone	Fălești, satul Iscalău, Telefon: (259) 77362, Telefon mobil: 079044357
Grau	Grâu alimentar, continutul de gluten-22%.	400 tone	Falesti, s. Pompa, Telefon mobil: 079559232
Fasole uscata	comercializez fasole alba, soi “Crizantema”.	450 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231
Fasole uscata	Fasole alimentara	100 kg	Ungheni, s. Todirești, Telefon: (236) 49255, Telefon mobil: 069463585
Soia	Se vinde soia de calitate bună.	50 tone	Fălești, Gara Catranic, Telefon: (259) 75311, Telefon mobil: 067265255
ECHIPAMENTE AGRICOLE			
Echipamente agricole	Comercializeaza 2 cisterne de metal 1 a cite 30 tone si 2 a cte 10 tone .	3 bucăți	Nisporeni, s. Cioresți, Telefon: (264) 23285, Telefon mobil: 069895128,
Echipamente agricole	Sera de sticla ,cu tot cu utilaj pentru incalzire si cresterea rasadei. suprafata 11m/22m.	1 bucată	Nisporeni, Telefon: (264) 22144, Telefon mobil: 69083695

Echipamente agricole	Brutarie Matador care functioneaza la motorina. Coace pine pe vatra fara tave si ulei.	1 bucată	Nisporeni, s. Bălăurești, Telefon: (264) 48248, Telefon mobil: 069581383
Echipamente agricole	Comercializarea unei sisteme de irigare Sigma, cu 50 de tavi cu lungimea de 6 m si toate cele necesare pentru irigare.		Hâncești, Logănești, Telefon: (269) 57349, (269) 23408
Echipamente agricole	Agregat pentru maruntirea nutreturilor	1 unitate	Cantemir, s.Toceni, Telefon mobil: 69620965
Echipamente agricole	Comercializarea unei sisteme de irigare care a fost utilizata doar 1 an de zile, la care se va face 0 reducere de 40%.		Hâncești, Logănești, Telefon: (269) 57349, (269) 23408

PRODUSE APICOLE

Produse apicole	Comercializez miere de albini	150 kg	Cantemir, s.Antonești, Telefon: (273) 73-3-88
Produse apicole	MIERE DE ALBINE, POLIFLORA.	800 kg	Fălești, str. 31 august 25, Telefon: (259) 2 32 87
Produse apicole	Miere de albine, poliflora.	500 kg	Fălești, satul Glingeni, Telefon: 025971442
Produse apicole	Vind miere de albini poliflora.	nelimitat	Drochia, s. Fântânița, Telefon: (252) 41251
Produse apicole	Miere de mai si de tei, calitativa.	500 kg	Nisporeni, s. Boldurești, Telefon: (264) 64387

ANIMALE VII ȘI PRODUSE ANIMALIERE

Bovine	Vind vaca pentru lapte.	1 unitate	Drochia, s. Fântânița, Telefon: (252) 41251
Porci	Comercializez porc 130-150kg	1 unitate	Cantemir, s.Câietu, Telefon mobil: 67303546
Porci	Comercializez porc 150-170kg	1 unitate	Cantemir, s.Câietu, Telefon mobil: 67303564
Porci	Comercializez porc 150kg	1 unitate	Cantemir, s.Costangalia, Telefon: (273) 55-2-72
Animale de blana	vind nutrii vii si carne de nutrii	nelimitat	Drochia, Telefon: (252) 27032, Telefon mobil: 067375801
Ovine	Comercializam oi	30 unități	Cantemir, s.Haragis, Telefon: (273) 63-2-40
Iepuri	comercializez iepuroaice, rasa Alb velican	10 bucăți	Edineț, s.Rotunda, Telefon mobil: 069128757
Produse animaliere	Oua de gaina	nelimitat	Ungheni, s. Pârlița, Telefon: (236) 92373, Telefon mobil: 069108128

MATERIAL SEMINCIER

Material semincier	Comercializez seminte de ardei, soi "Podarok Moldovi", I-clasa, procentul de incoltire 98%.	29 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Material semincier	Comercializam seminte de ardei, soi "Atlant", I- clasa, procentul de incoltire 96%.	2.3 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231
Material semincier	Comercializez seminte de ceapa, soi "Holtedon", 98-% de incoltire, I-clasa.	500 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231
Material semincier	Comercializez seminte de arpagic, soi "Holtedon", fractia-I.	2 tone	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231
Material semincier	comercializez seminte de orz de primavara, soiuri noi	10 tone	Edineț, s.Rotunda, Telefon mobil: 069128757

ALTELE

Produse de morarit	Tarite de griu	100 tone	Cahul, zona Industrială 1, Telefon mobil: 078300186
Produse de morarit	Comercializeaza faina de porumb de calitate buna.	50 tone	Nisporeni, Iurcenii, Telefon: (264) 49280
Produse de morarit	Faina de griu, gluten 23-25%, IDK 80-85%	300 tone	Cahul, zona Industrială 1, Telefon mobil: 078300186

Terenuri si constructii	Moara de griu A.f. 2002, productivitatea - 15t/sutca	1 unitate	Ungheni, s. Unțești, Telefon: (236) 41710, Telefon mobil: 079513244
Nutreturi grosiere	Paie balotate a cite 7-8 kg Pretul 15,00 lei/balot	2500 unități	Ungheni, s. Petrești, Telefon: (236) 42230, 069688805
Pepiniere viticole si pomicole	Comercializarea puetilor de nuc.	5000 bucăți	Hâncești, Telefon mobil: 068083841
Terenuri si constructii	Vind carcasa unui depozit de dimensiuni 10*30 m.	1 unitate	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: 068385313
Miez de nuca	Vind 200 tone miez de nuca jumatati albe in cutii cite 10 kg posibil cantitati mult mai mult 069675628	200 tone	Chișinău, Telefon: 069675628
Ulei	Ulei de floarea-soarelui	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon: (235) 42360, Telefon mobil: 069346320
Srot	Srot de floarea-soarelui	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon: (235) 42360, Telefon mobil: 069346320

CERERI

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
Porumb	Porumb	nelimitat	or. Chișinău, str. Armeneasca 29/1, Telefon: 23455, 27415, Telefon mobil: 079480289
Mijloace de productie	Selitra amoniacala	500 kg	Ungheni, Telefon mobil: 068828500
Echipamente agricole	Procur sistem de irigare SIGMA 200t pe ora	1 unitate	Cantemir, s. Tataraseni, Telefon: 74-3-77, Telefon mobil: 68441690
Cartofi	Procuram cartofi semincerii timpurii de soiul Agata, Cleopatra, Impala. Procurăm si reproductia II si III, dor cu diametrul nu mai mare de 3cm.	10 tone	Cahul, Vadul lui Isac, Telefon: 2-30-66, Telefon mobil: 79775399, Fax: () 67303556
Cabaline	Cumpar un magar	1 unitate	Cantemir, s. Enichioi, Telefon mobil: 67303546
Produse de morarit	Faina de grau calitate superioara	30 tone	Nisporeni, s. Bălăurești, Telefon: 48248, Telefon mobil: 069581383
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea puetilor de piersic soiul Moldova.	200 bucăți	Hâncești, s. Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea puetilor de piersic soiul Moldavschii Joltii.	300 bucăți	Hâncești, s.Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea puetilor de prun, soiul Anaspet.	400 bucăți	Hâncești, s.Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea puetilor de prun soiul Stenley.	400 bucăți	Hâncești, s.Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea puetilor de mar soiul Florina.	200 bucăți	Hâncești, s.Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea puetilor soiul Generos.	200 bucăți	Hâncești, s.Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Pepiniere viticole si pomicole	Procurarea butasilor soiul Chismis.	300 tone	Hâncești, s.Pereni, Telefon: 23408, () 40213, Telefon mobil: 068083841
Floarea-soarelui		nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon: 42360, Telefon mobil: 069346320
Floarea-soarelui		25 tone	Nisporeni str. Doinelor n 23, Telefon: 0264 22860, Telefon mobil: 079530434
Grau	Griu alimentar 23-25% glutena, 85-90% IDC	nelimitat	or. Chișinău, str. Armenească 29/1, Telefon: 23455, () 27415, Telefon mobil: 079480289
Floarea-soarelui	Floarea soarelui pentru ulei Pret 5 lei/kg, umiditate - 8%, impuritati - 3%	500 tone	or. Chișinău, str. Armenească 29/1, Telefon: 23455, () 27415, Telefon mobil: 079480289

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.md

DORITI

SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE
ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL

AGRO

MEDIA **inform**

Publicație periodică a Federației Naționale
a Agricultorilor din Moldova "AGROinform"

ȘI VEȚI PRIMI:

- INFORMAȚII DESPRE PREȚURI PE DIFERITE PIEȚE AGRICOLE DIN ȚARĂ;
- CERERI ȘI OFERTE DE PRODUCȚIE AGROALIMENTARĂ;
- RECOMANDĂRI ALE SPECIALIȘTILOR ÎN AGRICULTURĂ DESPRE:
 - creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
 - îngrijirea livezilor și viilor,
 - creșterea animalelor,
 - idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)				
1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Toate acestea la un preț rezonabil de numai 132 de lei pentru abonament anual.

**Abonamente la ziarul AGROMEDIAINFORM
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.**

Index de abonare: PM 21948

Aici e loc pentru publicitatea ta. tel. 23-56-98